

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA RUSKÉHO A FRANCOUZSKÉHO
JAZYKA

**POPIS A POROVNÁNÍ VYBRANÝCH SVÁTKŮ
V ČESKÉ REPUBLICE A VE FRANCII**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Petra Kohoutová

Francouzský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PhDr. Sylva Nováková, Ph.D.

Plzeň, 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Popis a porovnání vybraných svátků v České republice a ve Francii

Vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 14. dubna 2015

.....

vlastnoruční podpis

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé bakalářské práce PhDr. Sylvě Novákové, Ph.D., za její užitečné připomínky k práci, cenné rady a čas, který mi věnovala.

Obsah

Úvod	6
1. Svátek	8
1.1. Definice svátku	8
1. 2. Seznam svátků	9
1.2.1. Seznam státních svátků České republiky	9
1.2.2. Seznam významných dnů České republiky.....	9
1.2.3. Seznam státních svátků Francie (fêtes civiles - jours fériés)	10
1.2.4. Seznam církevních svátků České republiky.....	10
1.2.5. Seznam církevních svátků Francie (fêtes religieuses).....	10
1.2.6. Seznam občanských svátků Francie (fêtes civiles)	11
2. Státní svátky společné pro Českou republiku a Francii.....	12
2. 1. Nový rok - <i>Jour de l'An</i> a Den obnovy samostatného českého státu – 1. leden.....	12
2.1.1. Nový rok.....	12
2.1.2. Den obnovení samostatného českého státu	13
2. 2. Svátek práce, <i>Fête du Travail</i> - 1. máj – 1. květen	13
2. 3. Den vítězství, <i>Victoire du 8 Mai</i> – 8. květen, konec 2. světové války v roce 1945. 14	
3. Státní svátky České republiky	16
3. 1. Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje – 5. červenec.....	16
3. 2. Den upálení mistra Jana Husa – 6. červenec	16
3. 3. Den české státnosti – svátek sv. Václava – 28. září.....	17
3. 4. Den vzniku samostatného Československého státu – 28. říjen	18
3. 5. Den boje za svobodu a demokracii – 17. listopad	18
4. Státní svátky Francie	20
4. 1. Den pádu Bastily, <i>Fête nationale</i> – 14. červenec	20
4. 2. Den klidu zbraní, <i>Armistice du 11 Novembre 1918</i> – 11. listopad	21
5. Církevní svátky společné pro Českou republiku a Francii	22
5. 1. Tři králové, <i>Épiphanie</i> – 6. leden	22
5. 2. Masopust, <i>Mardi gras</i> - leden/únor	23
5. 3. Velikonoce, <i>Lundi des Pâques</i> - březen/duben – Pondělí velikonoční.....	26
5. 4. Památka zesnulých – Dušičky, <i>Fête des Morts</i> – 2. listopad.....	30
5. 5. Vánoce, <i>Noël</i> – 24. /25. prosinec	30
6. Církevní svátky Francie.....	35
6. 1. Nanebevstoupení Páně – <i>Jeudi de l'Ascension</i> – 40 dní po Velikonocích	35

6. 2. Svatodušní svátky – <i>Lundi de la Pentecôte</i> – 50 dní po Velikonocích.....	35
6. 3. Nanebevzetí Panny Marie – <i>Assomption</i> – 15. srpen.....	35
6. 4. Svátek všech svatých – <i>Toussaint</i> – 1. listopad	36
7. Mezinárodní dny.....	38
7. 1. Svatý Valentýn – 14. únor	38
7. 2. Mezinárodní den žen – 8. březen	39
7. 3. Mezinárodní den sousedů – konec května	40
7. 4. Mezinárodní den hudby - 21. červen/ 1. říjen.....	41
7. 5. Mezinárodní den dětí – 1. červen/ 20. listopad.....	42
7. 6. Halloween – 31. říjen.....	43
7. 7. Mezinárodní den studentů – 17. listopad	45
8. Praktická část.....	47
1. Kvíz.....	47
2. Výsledky a komentář	47
3. Využití tématu ve výuce	48
Závěr.....	50
Résumé	53
Bibliografie.....	54
Seznam příloh.....	58
Přílohy	I
Příloha č. 1:.....	I

Úvod

Toto téma bakalářské práce jsem si vybrala, protože je stále aktuální. Každý, kdo má rád svou zemi a chce ji důstojně reprezentovat, by měl porozumět právě jejím svátkům a symbolům, které jdou spolu ruku v ruce. Tyto svátky nám přináší zajímavá poznání o naší zemi, ale i o zemích ostatních. Je to součást kultury každého státu a my bychom si ji měli hýčkat.

Svátky, jejich oslavy a tradice utváří charakteristiku každé země. Některé země kladou na oslavy svátků větší důraz, některé menší, avšak všichni víme, že svátky se slaví již po dlouhá staletí. Dříve lidé neměli kalendáře, aby se podívali, co je za den. Orientovali se hlavně podle ročních období a také právě podle svátků, které s nimi byly často spojeny. Proto většina církevních svátků pochází již z pohanských dob.

Lidé v dřívějších dobách byli velice pobožní a pověřiví, proto měl každý církevní svátek své tradice, které k němu neodmyslitelně patřily. Se svátky státními je to jinak. Vznikaly současně s historií země, kterou obvykle měnily. Byly to události, ale také výjimeční lidé, kteří se o tyto změny zasloužili.

První kapitola se zabývá pojmem svátku obecně, nastiňuje systém svátků v České republice a ve Francii a také slouží jako přehled svátků České republiky a Francie.

Ve druhé kapitole hrají hlavní roli svátky státní, které se slaví v obou zmiňovaných zemích. Jedná se o 1. leden - Nový rok, 1. květen - Svátek práce a 8. květen – Den vítězství. Jsou zde stručně podána nejdůležitější fakta jejich historie a popis oslav, které se v obou zemích také liší.

Třetí kapitola je zasvěcena českým státním svátkům, které mají v Čechách dlouholetou tradici např. příchod Cyrila a Metoděje, upálení mistra Jana Husa, vznik samostatného Československého státu apod. Všechny tyto svátky napomohly ke zformování státu a k národnímu povědomí. Při příležitosti oslav státních svátků bývá vyvěšena vlajka České republiky na všech důležitých institucích a děti i dospělí mají den volna. Každý státní svátek má pro tento den své oslavy nebo pietní akty.

Čtvrtá kapitola nás seznamuje se státními svátky Francie, Pádem Bastily a Dnem klidu zbraní. U obou svátků je přiblížena jeho historie a vývoj. Francouzi jsou velmi hrdí

občané své země, proto jsou tyto svátky nejen dny pracovního klidu, ale každý svátek je doprovázen oslavou.

Pátá kapitola je z mého hlediska asi nejzajímavější a mému srdci nejbližší. Zde jsou prezentovány nejzajímavější církevní svátky společné pro Českou republiku a Francii, tzn. Svátek Tří králů, Masopust, Velikonoce, Dušičky a Vánoce. Všechny tyto svátky mají svůj původ daleko v minulosti a jejich oslavy jsou nositelkami tradic. Pro křesťany jsou Velikonoce a Vánoce nejpodstatnější svátky liturgického roku.

Šestá kapitola mapuje další církevní svátky, které mají ve Francii status dne pracovního klidu. Jsou to Svatodušní svátky, Nanebevstoupení Páně a Nanebevzetí Panny Marie. Přestože se v českém kalendáři tyto svátky objevují, uctívají je pouze lidé věřící a nejsou u nás vedeny jako dny volna.

Sedmá kapitola uzavírá teoretickou část této práce a je zasvěcena některým mezinárodním dnům, které se v obou zemích vyskytují. Myslím si, že i o nich by měli lidé mít určité povědomí.

V praktické části je vytvořen kvíz pro studenty s jazykovou úrovní A2, který prověřuje základní znalosti o francouzských a českých svátcích. Vyplnění těchto kvízů by nám mělo více přiblížit zájem studentů o toto téma a přehled, který o tomto tématu mají. Výsledky potvrdí, nebo vyvrátí moji domněnku, že studenti v dnešní době nemají ani o těch nejzákladnějších svátcích znalosti, které by měly mít. Dále dotazníky poslouží jako inspirace k vytvoření návrhu, jak toto téma do výuky nenásilně zasadit.

Tato práce si klade za cíl seznámit s historií zmiňovaných svátků a skrz ně objevovat a poznávat českou a francouzskou kulturu. Taktéž si všimnout rozdílů, ale i společných znaků, které s sebou oslavy v obou zemích přinášejí.

1. Svátek

1.1. Definice svátku

„Svátek je den se zvláštním náboženským nebo společenským významem, který se pravidelně opakuje a slaví, často podle tradičního rituálu. Státem uznané svátky jsou dny stanovené zákonem a jsou to také dny pracovního klidu. Svátky mohou být pevné, určené stejným kalendářním datem (například Nový rok nebo Vánoce), nebo pohyblivé, obvykle určované podle měsíčního kalendáře (například Velikonoce).“¹

Zjednodušeně lze říci, že svátek je den, který je věnovaný oslavě určité osoby nebo události. Když zmíníme pojem svátek, už od dávných dob měli lidé toto slovo spojeno se slavností a dnem, kdy se odpočívalo a nepracovalo. Tak je tomu dodnes. Volné dny, které s sebou svátky přinášejí, využívají lidé často k návštěvám svých příbuzných, k různým výletům, nebo jen k obyčejnému odpočinku doma. Důležité je však rozlišit různé typy svátků, jak v České republice, tak ve Francii.

V České republice slavíme osm státních svátků – 1. leden - Den obnovy samostatného českého státu, 1. květen - Svátek práce, 8. květen - Den vítězství, 5. červenec - Den příchodu Cyrila a Metoděje, 6. červenec - Den upálené mistra Jana Husa, 28. září - Den české státnosti, 28. října - Den vzniku samostatného Československého státu a 17. listopad - Den boje za svobodu a demokracii. Tyto svátky jsou vymezené zákonem, oslavují naši státnost a jsou to dny pracovního klidu. Kromě svátků státních, slavíme také svátky církevní, kterých však není mnoho a jen některé z nich jsou dny pracovního klidu – Pondělí Velikonoční, 24. 12. Štědrý den, 25. 12. První svátek vánoční, 26. 12. Druhý svátek vánoční. V České republice máme dále mnoho významných dní, které nám připomínají důležité události naší historie, ale žádný z těchto dnů nemá status dne pracovního klidu. V neposlední řadě jsou zde mezinárodní dny, kterých je mimořádné množství, avšak žádný z těchto dnů není v České republice dnem volna. Jsou to dny, které chtějí často poukázat na důležitou událost v naší společnosti, nebo se k nám dostaly z jiných států a u nás se oslava těchto dnů stala spíše komerční záležitostí, jako např. Halloween nebo Svatý Valentýn. Je však jen na každém z nás, jestli nějaký tento den přijme za svůj, či nikoliv.

¹ Svátek [online] www.wikipedia.org [cit. 2015-02-10] Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C3%A1tek>

I ve Francii mají mnoho svátků, jsou však rozlišeny jinak, než v České republice. Ve Francii jsou to svátky církevní (*fêtes religieuses*) a svátky občanské (*fêtes civiles*), z nichž jedenáct má status dne pracovního klidu (*jour férié*). Šest svátků církevních – *Lundi des Pâques*, 40 dní po Velikonocích - *Jeudi de l'Ascension*, 50 dní po Velikonocích - *Lundi de la Pentecôte*, 15. srpna - *Assomption*, 1. listopadu - *Toussaint*, 25. prosince - *Noël* a pět svátků státních – 1. leden- *Jour de l'An*, 1. květen - *Fête du Travail*, 8. květen - *Victoire du 8 Mai*, 14. červenec - *La prise de la Bastille*, 11. listopad - *Armistice*. Ve Francii najdeme také mnoho mezinárodních dní, které Francouzi, jakožto milovníci oslav přijali za své a některé dokonce počítají do svých občanských svátků, např. Svatý Valentýn, Den matek, Den otců apod.

Všechny státní svátky jsou v obou zemích dny pracovního klidu.

1. 2. Seznam svátků

1.2.1. Seznam státních svátků České republiky

- 1. leden - Den obnovy samostatného českého státu
- 1. květen - svátek práce, 1. máj
- 8. květen - Den vítězství
- 5. červenec - Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
- 6. červenec - Den upálení mistra Jana Husa
- 28. září - Den české státnosti (sv. Václav)
- 28. říjen - Den vzniku samostatného Československého státu
- 17. listopad - Den boje za svobodu a demokracii

1.2.2. Seznam významných dnů České republiky

- 16. leden – Den památky Jana Palacha
- 27. leden – Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti
- 8. březen – Mezinárodní den žen
- 12. březen – Den přístupu České republiky k Severoatlantické alianci (NATO)
- 28. březen – Den narození Jana Amose Komenského
- 7. duben – Den vzdělanosti
- 5. květen – Květnové povstání českého lidu
- 15. květen – Den rodin
- 10. červen – Vyhlazení obce Lidice

27. červen – Den obětí památky komunistického režimu

11. listopad – Den válečných veteránů

1.2.3. Seznam státních svátků Francie (fêtes civiles - jours fériés)

1. leden - Nový rok, *Jour de l'An*

1. květen - Svátek práce, *Fête du Travail*

8. květen - Den vítězství, *Victoire du 8 Mai*

14. červenec - Den pádu Bastily, *Fête nationale*

11. listopad - Den klidu zbraní, *Armistice du 11 Novembre 1918*

1.2.4. Seznam církevních svátků České republiky

6. leden - Tři králové

2. únor - Hromnice

Únor - Masopust

Březen/Duben – Velikonoce, Pondělí velikonoční

40 dní po Velikonocích – Nanebevstoupení Páně

50 dní po Velikonocích – Svatodušní svátky – Letnice

15. srpen – Nanebevzetí panny Marie

2. listopad - Památka zesnulých

24. prosinec – Vánoce

1.2.5. Seznam církevních svátků Francie (fêtes religieuses)

6. leden – Tři králové, *Rois mages – Épiphanie*

2. únor – Hromnice, *Chandeleur*

Únor – Masopust, *Mardi Gras*

Březen/ Duben - Pondělí velikonoční, *lundi des Pâques*

40 dní po Velikonocích - Nanebevstoupení Páně, *Jeudi de l'Ascension*

50 dní po Velikonocích - Svatodušní svátky, *Lundi de la Pentecôte*

15. srpen - Nanebevzetí Panny Marie, *Assomption*

1. listopad - Svátek všech svatých, *Toussaint*

2. listopad – Památka zesnulých, *Fête des morts*

25. prosinec - Vánoce, *Noël*

1.2.6. Seznam občanských svátků Francie (fêtes civiles)

- 14. únor - Svatý Valentýn, *Saint Valentin*
- 1. neděle v březnu - Den babiček, *Fête des Grands - Mères*
- 8. března - Den žen, *Journée de la Femme*
- 17. březen - Den svatého Patrika, *Saint Patrick*
- 1. duben, *1er Avril*
- Konec května - Den sousedů, *Fête des Voisins*
- Poslední neděle v květnu - Den matek, *Fête des Mères*
- 3. neděle v červnu - Den otců, *Fête des Pères*
- 21. června - Den hudby, *Fête de la Musique*
- 24. června - Den svaté Jany, *Fête de la Saint Jane*
- 1. neděle v říjnu - Den dědečků, *Fête des Grands – Pères*
- Konec září - Den kulinářství, *Den Fête de la Gastronomie*
- 31. říjen - Halloween
- 25. listopadu - Svatá Kateřina, *Sainte Catherine*

2. Státní svátky společné pro Českou republiku a Francii

2. 1. Nový rok - *Jour de l'An* a Den obnovy samostatného českého státu – 1. leden

2.1.1. Nový rok

První státní svátek v gregoriánském kalendáři, který společně slaví Česká republika i Francie je Nový rok. Tento den připadá na první leden a pro obě země je to den pracovního klidu, den strávený se svou rodinou a přáteli.

1. leden byl začátkem Nového roku už za císaře Gaia Julia Ceasara, který nechal reformovat juliánský kalendář okolo roku 41 př. n. l., avšak později se zjistilo, že kalendář obsahuje mnoho chyb. Jarní rovnodennost 21. března, která vychází z fáze Měsíce, přestala na tento den vycházet a stále více se od něj odchylovala. Proto papež Řehoř XIII. pověřil italské astronomy, aby provedli reformu a chyby v kalendáři napravili. Bula, tedy reforma juliánského kalendáře se nazývá „*Inter Gravissimas*“ a byla podepsána papežem 24. února 1582. Od této doby se datuje gregoriánský kalendář.²

1. leden je pro mnohé z nás nadějí na lepší zítřky. Často tedy můžeme slyšet známá pořekadla jako „*Na Nový rok o slepičí krok*“³ nebo také „*Jak na Nový rok, tak po celý rok*“⁴ V tento den chce mnoho z nás začít znovu a lépe, často s novými předsevzetími, která by nám měla zajistit kvalitnější a lepší život.

Oslavy začínají už 31. prosince, kdy se lidé loučí se starým rokem a vítají rok Nový. Zakončení starého roku si představuje každý po svém. Mnoho z nás tráví poslední den v roce doma s rodinou, někdo pojímá tuto oslavu jako velkou společenskou událost a schází se s přáteli v různých barech a restauracích, jiní si nedokáží představit oslavy Nového roku bez hor, kdy spojí oslavy se zimními radovánkami. Jedno má však tento den společné u nás i v jiných zemích: slavnostní připítek kvalitním sektem či šampaňským a velkolepý ohňostroj.

² Gregoriánská reforma kalendáře [online] www.kalendar.beda.cz [cit. 2015-02-11] Dostupné z: <http://kalendar.beda.cz/gregorianska-reforma-kalendare>

³ VONDRUŠKOVÁ, Alena, *České zvyky a obyčeje*, 1. vyd. Ilustrace Kamila Skopová, Albatros Praha, 2004, 370 s. Oko (Albatros) ISBN: 80-00-01356-8

⁴ tamtéž

1. leden většina z nás slaví v kruhu rodinném a to nejen u nás, ale i ve Francii. Členové užší rodiny se většinou schází na oběd, kdy se v České republice tradičně podává čočka, která by podle pověsti měla držet u rodiny peníze a hojnost. Všichni si do Nového roku mezi sebou přejí hodně zdraví, štěstí, lásky a pohody.

2.1.2. Den obnovení samostatného českého státu

Pro Českou republiku je první leden nejen oslavou Nového roku, ale také dnem, kdy si připomínáme, že na přelomu roků 1992 a 1993 bylo po dlouhých 75 letech (28. října 1918 – 31. prosinec 1992) rozděleno Československo na dva samostatné státy: Českou republiku a Slovensko. Od 1. 1. 1993 se tedy datuje historie samostatné České republiky v čele s prezidentem Václavem Havlem.

2. 2. Svátek práce, *Fête du Travail* - 1. máj – 1. květen

1. květen je významný státní svátek, který slaví velké množství států. Patří mezi ně i Česká republika a Francie. Jedná se o mezinárodní dělnický svátek, který prosadila II. internacionála v roce 1890 na památku první všeobecné stávky amerických dělníků za osmihodinovou pracovní dobu a volební právo. Manifestace se konala 1. května 1886 v Chicagu a během ní přišlo o život několik lidí. Z původní snahy, kdy chtěli dělníci prosadit osmihodinovou pracovní dobu, se stala oslava dělnické spolupráce a jednoty.⁵

Ve Francii se 1. květen slaví od roku 1889 a roku 1947 byl oficiálně ustanoven jako svátek státní. K výročí tohoto svátku se pořádají průvody, kterých se dobrovolně účastní odbory i místní obyvatelé. Pro Francii je tento den také příležitostí k tomu, aby zkontrolovala a zmapovala situaci na trhu práce.⁶

V českých zemích se svátek poprvé slavil v roce 1890 a dnes je pro nás tento den spíše dnem volna, bez okázalých oslav. Velkolepé oslavy, které mají ve Francii, se u nás nekonají. Důvodem je dřívější přístup socialistického režimu k tomuto svátku. Oslava svátku byla využita ke komunistické propagandě, jejíž součástí byly masové prvomájové průvody, kterých se lidé museli povinně účastnit. V průvodu musely být zastoupeny školy, podniky i různé zájmové organizace. Vlaječky, vlajky, fábory, transparenty, papírové

⁵ VAVŘINOVÁ, Valburga, *Průvodce svátečním časem*, 1. vyd. Úvaly, Albra, spol. s.r.o., redakce SPL – Práce, 2010, 80 s. ISBN: 978-80-7361-074-6

⁶ Fête du Travail [online] www.france.fr [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/fete-du-travail.html>

kytice... to jsou vzpomínky každého, kdo tento průvod zažil. Po průvodu většinou následovaly prvomájové veselice a různá kulturní vystoupení.⁷ Každý se musel aktivně zapojit. Proto se nedivme, že dnes už se žádných takových průvodů lidé ani dobrovolně účastnit nechtějí.

První květen je v první řadě svátkem práce, ale nezapomínejme, že v České republice je to také den lásky a ve Francii den přátelství. Jak se píše v básni českého spisovatele Karla Hynka Máchy: „*Byl pozdní večer, první máj, večerní máj byl lásky čas*“⁸ Dříve v Čechách stavěli chlapi děvčatům pod okna májky, na důkaz jejich lásky. Později se začaly stavět májky většinou na návších a symbolizovaly ducha strážného každé obce. Vrchol májek byl ozdoben věnci s barevnými fáborky. Lidé z vesnice se u májky sešli, bavili se a také ji hlídali. Tento zvyk se u nás drží dodnes. Obyvatelé okolních vesnic se pokouší májku podříznout, a tím tak udělat druhé obci ostudu. Další český zvyk, který u nás na 1. máj přetrval, je pro zamilované. Každá dívka by měla být svým milým políbena pod rozkvetlou třešní, aby byla krásná a zdravá.

Ve Francii se tento svátek slaví jinak. Tomuto dni vévodí konvalinky, které si mezi sebou dávají hlavně přátelé, aby si udělali radost. Pro mnoho studentů, ale i pro nezaměstnané je to také den, kdy si mohou finančně přilepšit. Konvalinky se mohou prodávat kdekoliv, aniž by za ně prodávající museli státu odvádět jakoukoliv daň.

2. 3. Den vítězství, *Victoire du 8 Mai* – 8. květen, konec 2. světové války v roce 1945

Toto datum si každoročně připomíná celá Evropa. Je to den, kdy podepsáním kapitulace Německa 8. května 1945 skončila pro Evropu druhá světová válka. Tento den je pro Českou republiku i Francii významným státním svátkem a dnem pracovního klidu.

Pro tehdejší Československo to však byl důležitý měsíc hned dvakrát, neboť navíc 9. května 1945 bylo definitivně osvobozeno Rudou armádou od německé okupace. Proto nebylo v první chvíli úplně jasné, kdy se oba tyto významné dny budou slavit. Sovětský svaz roku 1951 ustanovil, že oba tyto dny, jak Den vítězství nad fašismem, tak Den

⁷ VAVŘINOVÁ, Valburga, *Průvodce svátečním časem*, 1. vyd. Úvaly, Albra, spol. s.r.o., redakce SPL – Práce, 2010, 80 s. ISBN: 978-80-7361-074-6

⁸ MÁCHA, Karel Hynek, *Máj*, Praha, Omega, 2014, 44 s. ISBN: 978-80-7390-209-4

osvobození Československa Sovětskou armádou, se budou slavit 9. května. Změna nastala až po roce 1990, kdy se název obou svátků upravil a byl sjednocen na Den osvobození od fašismu. Svátek byl přesunut na 8. května. V roce 2000 prošel tento svátek další změnou, kdy jeho název byl zkrácen na Den osvobození. Poslední změnou, která se v roce 2004 udála, bylo přejmenování svátku na Den vítězství. Každoročně si tento den lidé ve větších i menších městech České republiky připomínají pietními akcemi a přehlídkami vojenské techniky.⁹

Pro Francii skončila 2. světová válka podepsáním kapitulace Německa, 8. května 1945 ve 23,01h. Jako den pracovního klidu byl tento svátek stanoven 20. března 1953 a roku 1981 se zasloužil François Mitterand o to, aby byl tento den uznán i svátkem státním. Oslava Dne vítězství je pro Francii velmi důležitou událostí a má svůj řád. Vojenské jednotky se sejdou na náměstí „*La Place de Charles de Gaulle*“ a u Vítězného oblouku, „*L'Arc de Triomphe*“. Prezident zde zapálí věnec na hrobu neznámého vojáka „*La tombe du Soldat inconnu*“, který byl u Vítězného oblouku pochován již po první světové válce. Tímto pietním aktem vzdávají hrdí Francouzi hold všem svým padlým předkům, kteří se zasloužili o jejich svobodu.¹⁰

⁹ Proč slavíme 8. květen jako den vítězství? Adam Pešek [online] www.zpravy.aktualne.cz 2. 5. 2011 [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/domaci/proc-slavime-8-kveten-jako-den-vitezstvi/r~i:article:698911/>

¹⁰ Célébration de la fête de la Victoire, [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/feries/8-mai>

3. Státní svátky České republiky

3. 1. Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje – 5. červenec

Roku 863 poslal Michal III. na žádost českého knížete Rastislava na území dnešní České republiky dva bratry, Konstatntina (Cyrila) a Metoděje. Bratři pocházeli ze Soluně a byli pozváni proto, aby v českých zemích šířili křesťanství. Jedna z prvních a nejdůležitějších věcí, kterou u nás Konstantin a Metoděj zavedli, byly bohoslužby ve slovanském jazyce. Bratři Konstatntin a Metoděj, jinak nazývaní „apoštoly“ Slovanů byli nejen šířitelé křesťanství, ale také zakladatelé slovanské církevní liturgie a písemnictví. Cyril vytvořil první slovanské písmo, tzv. hlaholici, která měla základy v řecké kurzívě a částečně také v arabštině. Hlaholice svými 38 literami sjednocovala slovanský jazyk. Sám Cyril přeložil do staroslověnštiny apoštolář, evangelia, misál a žaltář. Jeho nejvýznamnějším dílem je Proglas tzn. předmluva ke všem čtyřem evangeliím (Matoušovo, Markovo, Lukášovo, Janovo).¹¹

Roku 1981 byli Cyril a Metoděj vyhlášeni patrony Evropy.

3. 2. Den upálení mistra Jana Husa – 6. červenec

6. července si Češi připomínají den, kdy byl roku 1415 v Kostnici, německy zvané Konstanz upálen český náboženský myslitel, kazatel a reformátor katolické církve, mistr Jan Hus. Svým učením se zasloužil o českou reformaci v církvi a měl také své stoupence v husitském hnutí (Husité – Husitské války). Jan Hus vystudoval teologickou fakultu na univerzitě Karlově a od roku 1402 kázal v kapli Betlémské, později na Kozím hrádku. Byl ovlivněn reformátorskými myšlenkami anglického myslitele Johna Wycliffa. Jan Hus byl tvrdý kritik poměrů v katolické církvi, především mu vadilo kupčení s odpustky, na kterých církev velmi dobře vydělávala. On sám se rozhodl, že své teze v německé Kostnici obhájí. Bohužel inkviziční soud jeho obhajobu neuznal a Jan Hus byl upálen na hranici. Přesto nám zanechal určité poselství, že za pravdu a spravedlnost se musí stále bojovat.¹²

¹¹ Sv. Konstatntin (Cyril) a Metoděj [online] www.farnostvelehrad.cz [cit. 2015-03-05] Dostupné z: <http://www.farnostvelehrad.cz/dokument/cyiril-a-metodej-74/>

¹² DVOŘÁKOVÁ, Daniela a Pavel DVOŘÁK, *Kalendarium, svátky, světci, pranostiky, pověry, zvyky, tradice a historické události pro každý den*, 1. vyd. Praha, X-Egem, s.r.o., 2003, 472 s. ISBN: 80-71990-73-

5. i 6. červenec jsou v České republice dny pracovního klidu, což o letních prázdninách ocení hlavně rodiče s dětmi. Oslavy příchodu Cyrila a Metoděje pořádá každoročně spolek Dnů lidí dobré vůle na Velehradě, kde jsou pro děti i rodiče připravené různé aktivity. Velehradská cyrilometodějská pouť má mezi věřícími dlouholetou tradici.¹³ V tomto období se také těší návštěvnosti místa, která jsou spojena s životem mistra Jana Husa, jako je Husinec, Koží hrádek apod. I na těchto místech je pro návštěvníky připraven program. Památku Jana Husa mohou lidé uctít při sváteční mši v Betlémské kapli, kde mistr Jan Hus v minulosti kázal.

3. 3. Den české státnosti – svátek sv. Václava – 28. září

Svatý Václav, byl první křesťanský mučedník a světec, syn Vratislava I. a Drahomíry z rodu Přemyslovců. Byl vychováván a vzděláván svou babičkou svatou Ludmilou. Vedl asketický život, věřil v Boha a byl mimořádně schopný panovník. To bylo však proti mysli jeho bratra Boleslava, který se rozhodl skoncovat s Václavovým životem a na jedné z cest do kostela ho chtěl sám zavraždit. Když Boleslav ťal meč, Václavovi se mu jej podařilo vyrazit, ale svůj život si nezachránil. Boleslavovo dílo dokončili jeho sluhové. Život a zavraždění svatého Václava byly oblíbenými tématy historiků již od 10. století. Svátý Václav se stal symbolem české státnosti a patronem české země. Říká se, že až bude České zemi nejhůř, přijede Václav s blanickými rytíři a naší zemi pomohou.¹⁴

Na oslavu narození svatého Václava se ve Staré Boleslavi koná národní svatováclavská pouť. Program na tento den je velmi bohatý, na různých místech Staré Boleslavi jsou pořádány kulturní vystoupení, koncerty, pouťové trhy, ukázky dobových řemesel apod. V kryptě baziliky sv. Václava jsou po celý den vystaveny svatováclavské relikvie. Atmosféru svátečního dne dotvářejí mše, které provází tento den v bazilice sv. Václava a v chrámu Nanebevzetí Panny Marie.¹⁵

¹³ Velehrad 2015 [online] www.velehrad.eu [cit. 2015-04-10] Dostupné z: <http://www.velehrad.eu/dny-lidi-dobre-vule/historie>

¹⁴ Sv. Václav, kníže a mučedník [online] www.orthodoxia.cz [cit. 2015-03-30] Dostupné z: <http://www.orthodoxia.cz/index.html>

¹⁵ Národní svatováclavská pouť [online] www.svatovaclavskapout.cz [cit. 2015-04-09] Dostupné z: <http://www.svatovaclavskapout.cz/lidova-pout/>

3. 4. Den vzniku samostatného Československého státu – 28. říjen

Den vzniku samostatného Československého státu je jeden z nejdůležitějších českých svátků, protože velmi významně změnil českou historii. Předtím, než se tak stalo, byla naše země součástí Rakouska-Uherska. O změnu, která se pro náš národ odehrála, se zasloužila malá skupinka politiků okolo Tomáše G. Masaryka, Edvarda Beneše a Milana R. Štefánika. Ti získali v emigraci podporu českých i slovenských přistěhovalců, kteří sympatizovali s myšlenkou národní a státní samostatnosti. Československá republika byla slavnostně vyhlášena 28. října 1918 a prvním československým prezidentem „osvoboditelem“ se stal státník, politik, filozof a pedagog Tomáš Garrigue Masaryk.¹⁶

Při příležitosti oslav tohoto výročí se konají pietní akce na mnoha místech České republiky. V Praze u Národního pomníku na Vítkově nejdříve probíhá vojenská přehlídka, poté prezident společně s politiky položí věnce na pomník a minutou ticha uctí všichni přítomní památku těch, kteří padli v boji za Československo.¹⁷

3. 5. Den boje za svobodu a demokracii – 17. listopad

17. listopad má pro Českou republiku zvláštní symboliku. Byl pro nás významný hned dvakrát. V roce 1939, ale také o padesát let později, v roce 1989. Oba tyto dny mají něco společného. Mladí lidé dávali najevo nesouhlas s politickou mocí a uzurpátorstvím, které bylo v Československu tolerováno. V roce 1939 proběhla demonstrace studentů proti nacistické okupaci Československa. Výsledkem bylo popravení několika studentů a velké množství studentů bylo odvečeno do koncentračních táborů. České vysoké školy byly na povel Hitlera okamžitě uzavřeny. Na památku této události byl 17. listopad vyhlášen ve Velké Británii v roce 1941 Mezinárodním dnem studentstva.

V roce 1989 se konala v Praze oficiální studentská demonstrace studentů na památku protifašistického listopadového průvodu z roku 1939. Poklidná demonstrace se však změnila v otevřenou protikomunistickou manifestaci poté, co se kordony policistů

¹⁶ VAVŘINOVÁ, Valburga, *Průvodce svátečním časem*, 1. vyd. Úvaly, Albra, spol. s.r.o., redakce SPL – Práce, 2010, 80 s. ISBN: 978-80-7361-074-6

¹⁷ Oslavy vzniku Československa – tradiční kladení věnců i politické mítinky, Adéla Pobořilová [online]

www.ceskatelevize.cz 28. 10. 2010 [cit. 2015-04-10] Dostupné z:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/105589-oslavy-vzniku-ceskoslovenska-tradicni-kladeni-vencu-i-politicke-mitinky/>

snažily demonstrující dav zastavit, což se bohužel pomocí pendreků polici nakonec podařilo. Přesto měla tato manifestace smysl, dala lidem novou naději na lepší zítřky a odstartovala přechod Československa k demokracii.¹⁸

Oslavy výročí 17. listopadu se konají na mnoha místech. Nejvíce vzpomínkových akcí je v Praze, kde se lidé scházejí na Václavském náměstí, Národní třídě i na Albertově a symbolicky si zazvoní klíči. Večer jsou v ulicích, kde probíhaly studentské demonstrace zapáleny svíčky za oběti komunistického režimu. V kavárnách i klubech jsou pořádány různé koncerty, také se vedou přednášky a debaty, které se často týkají tématu vzdělání a školství. Na Václavském náměstí byla minulý rok 2014 tato oslava lidmi využita k otevřenému protestu proti prezidentu Miloši Zemanovi.¹⁹

¹⁸ VAVŘINOVÁ, Valburga, *Průvodce svátečním časem*, 1. vyd. Úvaly, Albra, spol. s.r.o., redakce SPL – Práce, 2010, 80 s. ISBN: 978-80-736-107-46

¹⁹ Kam zajít na oslavy 17. listopadu? Petr Štěpán [online] www.vlast.cz 14. 11. 2010 [cit. 2015-04-10]
Dostupné z: <http://vlast.cz/kam-zajit-na-oslavy-17-listopadu/>

4. Státní svátky Francie

4. 1. Den pádu Bastily, *Fête nationale* – 14. červenec

14. červenec je pro Francii jedním z klíčových dnů její historie. Přesně 14. července 1789 se rozhodli vzít Pařížané osud země do vlastních rukou a postavili se francouzské absolutistické monarchii. Nejdříve dav lidí zaútočil na Invalidovnu, kde sebral zbraně a následně pokračoval k Bastile. Pevnost Bastila, která byla postavena v letech 1370 – 1383 za krále Karla V. byla součástí pařížských hradeb. A za doby kardinála Richelieu byla předělána na vězení. Pro Pařížany byla symbolem královské tyranie, despotie a absolutní moci krále.²⁰

Útok na Bastilu a její následné dobytí se datuje jako začátek Velké francouzské buržoazní revoluce. Byl to den, který ukončil vládu absolutní monarchie ve Francii. Jako státní svátek vzešel tento den v platnost 6. června 1880, v době Třetí republiky, a ani tento den není ochuzen o velkolepé francouzské oslavy. Za přítomnosti prezidenta republiky, soudních a správních orgánů probíhá na *Champs-Élysées* vojenský průvod, který dává všem na odiv moc francouzské armády. Dopolední program je věnovaný vojenským přehlídkám a odpoledne probíhají lidové oslavy. Tento svátek se neslaví jen v Paříži. Velkolepě se slaví po celém území hexagonu. Symbolem těchto oslav se také stal od roku 1889 hasičský ples „*le p'tit bal pop*“, který je otevřen lidem ze všech společenských vrstev.²¹ Celá Francie je ozdobena vlajkami a prapory, které dotváří vítěznou a veselou atmosféru celého dne. Ani při této příležitosti se Francouzi neobejdou bez úchvatného ohňostroje, který podtrhává jejich národní hrdost.²²

V 70. letech se místa oslav pádu Bastily měnila. Jeden rok se konala v *École militaire*, další v *cours de Vincennes*, ale tradičním místem zůstala *Champs-Élysées*. V roce 1994 byli k tomuto slavnostnímu defilé pozváni němečtí vojáci jako symbol smíru mezi oběma zeměmi. V roce 2007 se tohoto slavnostního průvodu poprvé účastnili vojáci

²⁰ La fête nationale du 14 juillet [online] www.elysee.fr [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://www.elysee.fr/la-presidence/la-fete-nationale-du-14-juillet/>

²¹ DALISSON, Rémi, *Célébrer la nation, Les fêtes nationales en France de 1789 à nos jours*, Nouveau Monde éditions, 2009, 543 p. ISBN: 978-2-84736-324-1

²² La fête nationale du 14 juillet [online] www.elysee.fr [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://www.elysee.fr/la-presidence/la-fete-nationale-du-14-juillet/>

z 27 zemí, a v roce 2010 byli k tomuto průvodu pozváni i Afričané, kteří žijí v bývalých francouzských koloniích, aby oslavili svou nezávislost. Oslavy tohoto svátku se tedy stávají stále více nejen oslavami Francouzů, ale také symbolem dobrých mezinárodních vztahů s jinými zeměmi.²³

4. 2. Den klidu zbraní, *Armistice du 11 Novembre 1918* – 11. listopad

Další den pracovního klidu, který je pro Francii velmi zásadní, je 11. listopad, tzv. Den klidu zbraní (*Armistice*). Je to den, kdy francouzští obyvatelé oslavují konec první světové války (1914 – 1918), den kdy uctívají památku všech, kteří v této, pro Francii nejhrůznější válce padli. První pietní akt, kde si lidé připomínají hrůzu války a uctívají smrt padlých, proběhl 11. listopadu 1920 u pomníku neznámého vojáka zvaného „*Poilu*“ („*Poilus*“ se říkalo všem vojákům, kteří bojovali v první světové válce, v překladu to znamená „chlupatí“), který v první světové válce padl. Jeho pomník můžeme najít pod Vítězným obloukem.²⁴

Státním svátkem se 11. listopad stal 24. října 1922. V tento den však neprobíhají žádné přehlídky ani ohňostroje. Konají se pouze mše za všechny padlé, čtou se jména padlých vojáků na pomnících, zvoní zvony a lidé vyjadřují svůj smutek a úctu minutou ticha a vlčím mákem, který nosí připnutý na kabátu.²⁵

Říká se, že v této „Velké válce“, jak ji Francouzi také nazývají, ztratila každá rodina někoho ze svých blízkých. Francie přišla o více jak 1, 4 milionu vojáků, tedy každý pátý voják v této válce zemřel. Dále padlo 300 000 civilistů a 4 266 000 lidí si odneslo válečná zranění. Takto zní pro Francii smutná bilance první světové války.²⁶

²³ La fête nationale du 14 juillet [online] www.elysee.fr [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://www.elysee.fr/la-presidence/la-fete-nationale-du-14-juillet/>

²⁴ Armistice du 11 Novembre 1918 [online] www.france.fr [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/armistice-du-11-novembre-1918.html>

²⁵ tamtéž

²⁶ tamtéž

5. Církevní svátky společné pro Českou republiku a Francii

5. 1. Tři králové, *Épiphanie* – 6. leden

O příběhu Tři králů „*Rois mages*“, se zmiňuje Ježíšův apoštol Matouš. Píše o třech mudrcích, kteří prostřednictvím nejzářivější hvězdy na nebi hledali místo, kde se narodilo božské dítě, aby se mu mohli poklonit a přinést mu dary: kadidlo, zlato a myrhu. Putovali až do Jeruzaléma, kde stanuli před palácem krále Heroda a ptali se ho, jestli zde nenarodil nový židovský král. Herodes nevěděl, ale vzpomněl si na proroctví, podle kterého se má narodit Mesiáš. Znepokojil se a poprosil mudrce, aby mu bylo oznámeno, až dítě najdou, aby i on se mu mohl jít poklonit. Herodes se však dítěti klanit nechtěl. Chtěl ho zabít, aby nepřišel o svou moc a trůn. Poté, co se mudrcové Ježíškovi v jesličkách poklonili, dostali od anděla pokyn, aby se již do Jeruzaléma nevraceli. Stejně tak poradil anděl Josefovi, ať uteče se svou rodinou do Egypta, že zde nejsou v bezpečí. Herodes si velmi brzy uvědomil, že ho mudrci neposlechli a o narozeném dítěti mu vědět nedali. Jeho krutou pomstou bylo následné vyvraždění všech jeruzalémských dětí do dvou let.²⁷

V evangeliu se není zmínka o tom, jak se mudrci jmenovali, ale podle křesťanské legendy dostali jména Caspar (Kašpar), Melichar a Baltazar. Mudrci měli symbolizovat tři světadíly, které byly v té době objevené – Afrika, Evropa a Asie. 6. leden byl významný tím, že byl pokřtěn Ježíš a dnes oficiálně oznamuje ukončení období Vánoc.²⁸

V Čechách, v dřívějších dobách chodily po domácnostech děti (koledníci) oblečené do bílých košil, doprovázené učitelem, knězem nebo pastýřem. Na hlavách měly papírové koruny. Koledníci zpívali koledy, každý dům vykuřovali kadidlem a kropili svčcenou vodou. Na dveře domu vždy napsali svčcenou křídou začáteční písmena Tří králů: K+M+B a příslušný letopočet. Později se objevilo vysvětlení, proč to vlastně psali. Nápis v podobě: C+M+B nejspíš znamenal „*Christis mansionem benedicat*.“ Což v překladu znamená: „*Kristus, nechť požehná tento příbytek*.“ Hlavní smysl tříkrálového průvodu nebyla koleda, ale požehnání všem domům a lidem, kteří v nich hospodařili. Dnes už tříkrálové

²⁷ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

²⁸ tamtéž

obchůzky tak časté nejsou. Tento zvyk se dodržuje spíše v malých vesničkách, ve městech se koná charitativní sbírka, která má pomoci lidem v nouzi.²⁹

Ve Francii je zvykem upéct *La galette des Rois*, Tříkrálový koláč. Tento zvyk má své kořeny již v XIV. století. Pečou se dva různé druhy: na severu Francie má koláč kulatý tvar, který symbolizuje slunce a světlo, na jihu a jihozápadu se peče koláč ve tvaru briošky. Mnoho lidí si je peče doma samo, ale od půlky prosince až do konce ledna je možné si je zakoupit téměř v každém pekařství. Koláč to nebyl ledajaký, dříve se do nich zapékaly fazolky zvané „*fèves*.“ a kdo ji ve svém kousku koláče našel, měl zvláštní privilegium. Nemusel celý den dělat žádnou práci a ostatní se k němu museli chovat jako ke králi.³⁰ Dnes už se nejedná o fazolky v pravém slova smyslu, ale o miniaturní postavičky, které jsou často tematicky laděny, např. pohádkové postavy od Walta Disneyho, figurky zvířátek, panenky apod. to vše můžete v „*La galette des Rois*“ najít. Prodej těchto koláčů má v dnešní době spíše komerční podtext.

Tento církevní svátek není v České republice ani ve Francii dnem pracovního klidu.

5. 2. Masopust, *Mardi gras* - leden/únor

Dobu masopustu můžeme označovat za předěl mezi časem zimním a časem jara. Dny se stávají delšími a příroda se začíná opět probouzet k životu. Oslava tohoto křesťanského svátku sahá až do pohanských dob, kdy lidé oslavovali konec zimy a začátek jara s nadějí na dobrou úrodu, zdraví, hojnost a blahobyt. Masopustní období nebývá každý rok stejné, ale určuje se podle Velikonoc. Začíná vždy stejně 6. ledna a končí Popeleční středou, po níž nastává čtyřicetidenní předvelikonoční půst. Masopust je církevní svátek, ale v České republice ani ve Francii nemá status dne pracovního klidu.³¹

Pro dobu Masopustu je typické veselí a hodně jídla. V Čechách k němu neodmyslitelně patřily a patří zabijačky, které se obvykle dělají v prosinci. Lidé mají v tu

²⁹ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

³⁰ Fête de l'Épiphanie en Occident, la „fête des rois“, et quelques traditions [online] www.eglise.catholique.fr [cit. 2015-02-15] Dostupné z: <http://www.eglise.catholique.fr/approfondir-sa-foi/la-celebration-de-la-foi/les-grandes-fetes%20chretiennes/epiphanie/372242-fete-de-lepiphanie-en-occident-la-fete-des-rois-et-quelques-traditions/>

³¹ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

dobu více masa a nemusí se bát, že budou mít hlad. Jitrnice, jelítka, tlačanky, ovar, to vše k zabijačce patří.³²

Masopust má své přesně pojmenované dny: Tučný čtvrtek, Taneční neděle, Masopustní pondělí, Maškarní úterý a Popeleční středa. Taneční čtvrtek je poslední čtvrtek před masopustní nedělí, jehož znakem je hodování. Říká se, že kdo si ten den dopřává mnoho jídla, bude po celý rok silný a zdravý.³³

Taneční neděle už podle svého názvu napovídá, že se jedná o den, který je určen k zábavě v podobě plesů, tancovaček apod. Na Masopustní pondělí se konal bál, kterému se říkalo „mužovský bál.“ To proto, že se ho mohli účastnit jen ženatí muži a vdané ženy. Masopust vrcholil Maškarním úterý. Tento den byl zasvěcen rozpustilým průvodům masek, které obvykle obcházely všechna obydlí za bujarého zpěvu a tance. Masky byly různé, obvykle maškarnímu průvodu vévodil Medvěd, který byl symbolem rozmnožování. Dále to byl Kůň, kterého tvořili dva lidé. Nechyběly ani Nevěsty, za které se převlékali muži, dále Kominík, který začerňoval tváře přihlížejícím, Smrt, která naháněla hrůzu anebo Žid, který byl symbolem zmatku, smlouvání a krádeží. Jeho úkolem bylo lidí v masopustním průvodu okrádat a následně věci prodat nebo o ně smlouvat. Obyvatelé domů průvod vítali a na připravené šavle jim napichovali různé dobroty v podobě slaniny, klobásek, špeku, masopustního pečiva apod. Večer se z celé výslužky udělala velká hostina. Veselí končilo přesně o půlnoci. Pověra totiž pravila, že kdyby se lidé veselili a tancovali i po půlnoci, objevil by se mezi nimi ďábel, jakožto cizinec v zeleném kabátu. Když hudebníci dohráli, symbolicky se pochovala figurína basy. Tento zvyk dával na vědomí, že končí čas zábavy a začíná klidné období půstu.³⁴

Následuje Popeleční středa, která je posledním masopustním dnem. *Název tohoto dne je od svěceného popela, kterým kněz při bohoslužbě v kostele dělá věřícím křížek na čelo a při tom říká: „Pomni, člověče, že prach jsi a v prach se navrátíš.“ Tato slova mají lidem připomenout pomíjivost jejich pozemského života a nabádá je k žití ve skromnosti,*

³² ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

³³ tamtéž

³⁴ tamtéž

*pokoře, ale také k pokání. Lidé se mají odvrátit od všeho zlého a navrátit se k víře v Boha.*³⁵

V dnešní době je Masopust spojen hlavně s karnevaly, maskami, maškarními průvody a s všeobecným veselím. Velice zajímavý je původ slova karneval, který je z latinského původu „*carne levarer*“³⁶, což v překladu znamená, dát „vale“ masu, vzdát se masa. Všechny tradice, které se k masopustním dnům vázaly, se už dnes dodržují jen málo a to spíše na vesnicích, než ve městech. V České republice i ve Francii se slaví už jen Maškarní úterý a Popeleční středa, která přichází ruku v ruce s půstem, který trvá čtyřicet dní až do Velikonoc. Ani ten však není často dodržován. Tím, že se jedná o křesťanský svátek, je zvyk zachovávan jak v České republice, tak ve Francii především lidmi věřícími.

Ovšem rozdíly mezi karnevalovými oslavami v České republice a ve Francii jsou značné. V České republice jde spíše o záležitost menších karnevalů pro obyvatele menších měst a vesnic. Ve Francii je tento svátek pojat velkolepě a karneval v Nice je přímo legenda. První karnevalové oslavy v tomto městě se datují už od XIII. století. Tradici si Nice udrželo a na tuto událost láká každoročně mnoho tisíc diváků. Staví se velké podium, kde je možné spatřit ty nejzajímavější a nejbarevnější převleky. Je nasnadě říci, že by se tento karneval mohl jmenovat malé Rio de Janeiro. Další známé karnevaly jsou v městech: Dunkerque, Nantes, Mulhouse, Cherbourg, Albi...³⁷

Pro Francouze je Tučné úterý „*Mardi gras*“ spojené ještě s jednou specialitou a to kulinářskou. Jedná se o palačinky a koblížky, jejichž původ sahá až do antického Říma. Dnes si na těchto delikatesách pochutnávají Francouzi nejraději s rodinou, nebo přáteli. V tento den mělo a má podávání palačinek a koblížků ryze praktický důvod. Jelikož se jedná o sladkou pochoutku, lidé se jí vydatně posilňují a připravují se tak na dobu půstu.³⁸

³⁵ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

³⁶ Date of origin de Mardi gras [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/mardi-gras/>

³⁷ Mardi Gras [online] www.france.fr [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/mardi-gras.html>

³⁸ tamtéž

5. 3. Velikonoce, *Lundi des Pâques* - březen/duben – Pondělí velikonoční

Velikonoce jsou pro věřící nejdůležitějším svátkem liturgického roku. Oslavují ukřížování a vzkříšení Ježíše Krista. Velikonocům předchází čtyřicetidenní půst, který je započat Popeleční středou. Ukončení tohoto svátečního času je až čtyřicet dní po Velikonocích, Nanebevzetím Páně. Velikonoce se slaví vždy po jarní rovnodennosti, první neděli po jarním úplňku. Velikonoce se nazývají svátkem pohyblivým, protože takto stanovená neděle se může pohybovat mezi 22. březnem a 25. dubnem.

Jako Masopust má své přesně pojmenované dny, ani u Velikonoc tomu není jinak. Avšak pojmenování těchto dnů se může různit dle krajů. Především se jedná o Modré pondělí a Žluté/Šedivé úterý, kde často tradice těchto dnů vymizela. Ostatní dny svatého týdne se shodují. Období půstu začíná Popeleční středou, která je šest neděl před Velikonocemi. Šestá neděle se nazývá Květná a započíná Pašijový neboli Svatý týden. Ten nám připomíná poslední chvíle Ježíše Krista na zemi. Dny v tomto týdnu mají své názvy. Modré pondělí, Žluté/Šedivé úterý, Škaredá středa, Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Velikonoční neděle – Boží hod velikonoční a Velikonoční pondělí. Ačkoliv se tento týden nazývá Svatý a mohlo by se zdát, že budeme mít celý týden volno, není tomu tak. Jediný den, který je ve Francii i v České republice svátkem pracovního klidu je Pondělí velikonoční (*Lundi des Pâques*).³⁹

Květná neděle

Květná neděle připomíná Ježíšův návrat do Jeruzaléma. Lidé ho vítali a cestu mu posázeli zelenými větvíčkami palmy, zimostrázu, olivovníku a vavřínu. Ježíš byl přivítán s nadšením. Tento den vévodila zelená barva. Kostely byly vyzdobeny zelenými květy. Tento zvyk se uchoval i do dnešní doby, kdy si lidé nosí posvěcené větvíčky z kostela a věří v jejich kouzelnou moc, která je má ochránit od všeho zlého. Dnes se však místo palem nebo vavřínu používají spíše kočičky nebo větvíčky břízy. Květná neděle uzavírá dobu čtyřicetidenního předvelikonočního půstu.⁴⁰

³⁹ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

⁴⁰ tamtéž

Pašijový týden/ Svatý týden

Pašijový týden začíná Modrým pondělím a Žlutým/Šedivým úterý. V tyto dny bylo zvykem doma uklízet a připravovat se na oslavu Velikonoc. V dnešní době záleží na regionu, jestli je zde zvyk těchto dnů zachován, či nikoliv. Následuje Škaredá středa, kterou si lidé připomínají den, kdy se Jidáš škaredil na Ježíše před tím, než ho zradil. Pověra praví, že by se na tento den nikdo neměl mračit, jinak se mu úsměv na tváři neobjeví celý rok.

Zelený čtvrtek

Zelený čtvrtek je pojmenován podle Olivové hory, kde započalo Ježíšovo utrpení. V tento den si věřící připomínají Kristovu poslední večeři, kterou strávil se svými učedníky. Při hostině jim bylo podáno víno, které symbolizovalo jeho krev a chléb, který symbolizoval jeho tělo.⁴¹

V tento den po ranním Gloria utichají ve Francii i v České republice všechny zvony. Říká se, že odletěly do Říma. Mají sebou totiž odnést žal a smutek z ukřižování a smrti Ježíše Krista. Dříve se dokonce dobytku sundávaly zvonky, aby nezvonily. V Čechách byly až do Bílé soboty zvony nahrazeny řehtačkami a frkačkami, se kterými chlapečci pravidelně obcházelí obydlí. Lidé věřili, že tyto zvuky vyženou z domů vše zlé. Na jihu Čech se tento zvyk dodržuje dodnes.⁴²

Velký pátek

Velký pátek je den velkého smutku. Právě v tento den byl Ježíš po Jidášově zradě zatčen, předveden před vladaře Piláta Pontského a obviněn, že si nárokoval označení Mesiáš, tedy Syn boží, který spasí lidstvo. Po bičování byl odsouzen k přibití na kříž. To byl trest určený zločincům na hoře Golgatě.⁴³

Tento den byl ve Francii i v České republice spojen s mnoha zákazy. Lidé věřili, že tento den by si neměli od nikoho nic půjčovat, protože věci mohly být očarovány. Také se

⁴¹ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

⁴² tamtéž

⁴³ Pâques et la Semaine Sainte [online] www.eglise.catholique.fr [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://www.eglise.catholique.fr/approfondir-sa-foi/la-celebration-de-la-foi/les-grandes-fetes-chretiennes/paques-et-la-semaine-sainte/369564-paques-et-la-semaine-sainte/>

nesmělo prát prádlo. Lidé věřili, že by se v tento den prádlo nemáčelo do vody, ale do krve ukřižovaného Ježíše Krista⁴⁴.

Bílá sobota

Na Bílou sobotu bdí věřící u Božího hrobu. Mše se přes den nekonají. Koná se až mše v předvečer Božího hodů, která se nazývá Vigilie. Při této mši věřící oslavují Ježíšovo zmrtvýchvstání a po celou noc svítí v kostelech svíce, které se nazývají Paškál. Při této slavnostní mši mají lidé možnost nechat se znovu pokřtít. Od tohoto zvyku je název Bílé soboty. Bílá proto, že roucho lidí, kteří se nechali pokřtít, mělo bílou barvu.⁴⁵

Neděle – Boží hod Velikonoční

Boží hod velikonoční je vrcholem velikonočních svátků. Věřící na celém světě si připomínají Ježíšovo zmrtvýchvstání. Kostely jsou vyzdobeny zlatou nebo bílou barvou, které symbolizují radost a světlo.⁴⁶

V dřívějších dobách chodili lidé na tento den do kostela a nechávali si světit jídlo, které pak společně jedli. Bylo zvykem dát kousek svččeného chleba i všem domácím zvířatům, aby byla zajištěna hojnost a plodnost.⁴⁷

Pondělí velikonoční

K velikonočnímu pondělí patří neodmyslitelně vajíčka. Není tomu náhodou, protože už před 5000 lety se Peršané na jaře obdarovávali vejci, která pro ně představovala obrození života. Tento zvyk převzali i Galové a Římané. Pro všechny pohanské kultury představovalo vejce symbol plodnosti, života a obrody.⁴⁸

⁴⁴ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

⁴⁵ Pâques et la Semaine Sainte [online] www.eglise.catholique.fr [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://www.eglise.catholique.fr/approfondir-sa-foi/la-celebration-de-la-foi/les-grandes-fetes-chretiennes/paques-et-la-semaine-sainte/369564-paques-et-la-semaine-sainte/>

⁴⁶ tamtéž

⁴⁷ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

⁴⁸ Pâques: origines, oeufs, cloches, chocolat... Tout ce qu'il faut savoir [online] www.linternaute.com 3. 4. 2015 [cit. 2015-04-04] Dostupné z: <http://www.linternaute.com/actualite/societe-france/paques-origines-oeufs-cloches-chocolat-tout-ce-qu-il-faut-savoir.shtml>

První malovaná vejce, tedy kraslice se v Evropě objevila už ve XIII. století a často byla obarvená červeně, protože měla připomínat krev, barvu života. Další důvod, proč si lidé obdarovávali vejci je velmi praktický. Po zimě drůbež hodně snášela a vaječ byl dostatek. Na stolech žádné domácnosti nesměla vajíčka chybět. V mnoha vesnicích obcházeli děti dům od domu, zpívaly písničky a tím si vajíčko, nebo peníz zasloužily.⁴⁹

Oslavy Velikonoc v České republice a ve Francii se nejvíce liší právě v tento den. Dříve děti ve Francii věřily, že zvony, které odletěly ve čtvrtek do Říma, se v neděli vrátily zpátky a přinesly s sebou i čokoládová vajíčka a sladkosti. Dnes je to spíše velikonoční zajíc, který se stal nositelem těchto pamlsků pro děti. Právě na Velikonoční pondělí děti běhají po zahradě a snaží se všechny dobroty najít. Ani zajíc není vybrán pro tuto úlohu náhodou. V Bibli je toto zvířátko zobrazováno jako velmi moudré a je symbolem chudoby, skromnosti, pokory a plodnosti.⁵⁰

V Čechách má dlouholetou tradici pletení pomlázek. Chlapci, ale i pánové si pletli pomlázky z mladých vrbových proutků, které byly na konci ozdobeny barevnými stuhami, aby na velikonoční pondělí mohli vyrazit na koledu. Pomlázka je od slova „pomladit“ a je symbolem síly, zdraví a svěžesti. Koledníci hned z rána obcházeli všechna stavení a každá žena byla symbolicky vyšlehána, aby byla stále krásná a mladá. V neděli si ženy nabarvily a ozdobily vařená vajíčka, která poté koledníkům dávaly jako malý úplatek a také poděkování.

Zvyk barvení vajíček i pletení pomlázek se v České republice na mnoha místech stále dodržuje. Ženy se předhánějí, která z nich vytvoří hezčí vajíčko. Existují různé techniky zdobení, jako je barvení voskem, háčkování, obalování v listí apod. S pletením pomlázek už to bohužel není tak, jako to bývalo. V některých rodinách se tento um předává z generace na generaci, jinde muži spoléhají na nabídku obchodů, kde kromě pomlázek přírodních, lze zakoupit i pomlázky umělé. V tom případě ale ztrácí vyšlehání dívek ten pravý význam, protože právě čerstvé a mladé proutky dělají tento zvyk zvykem.

⁴⁹ Pâques: origines, oeufs, cloches, chocolat... Tout ce qu'il faut savoir [online] www.linternaute.com 3. 4. 2015 [cit. 2015-04-04] Dostupné z: <http://www.linternaute.com/actualite/societe-france/paques-origines-oeufs-cloches-chocolat-tout-ce-qu-il-faut-savoir.shtml>

⁵⁰ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

5. 4. Památka zesnulých – Dušičky, *Fête des Morts* – 2. listopad

Památka zesnulých, tedy Dušičky, jak se v České republice nejčastěji říká, je totožná se svátkem *Fête des Morts* ve Francii. Je to den, kdy chodí nejen rodina, ale i přátelé zapálit na hřbitov svíčku za ty, jejichž život už vyhasl. Mnoho lidí jezdí do svého rodného města, aby zavzpomínali a uctili památku blízkých, kteří už nežijí. Zároveň má tento svátek mnoho lidí spojený s návštěvou příbuzných.

Tradice tohoto svátku sahá do X. století, kdy se abbé Odilon rozhodl, že jeden den v roce bude sloužit mši za duše všech mrtvých. Ve XIII. století dostal tento svátek přesný datum, 2. listopad. Téma mší, které se na tento den pořádají, není těžké uhodnout. Kněz mluví o smrti, ale také o věčném životě. Zajímavostí je, že při svátku všech svatých, který je den předtím, dominuje v kostele bílá barva, na 2. listopad je kostel vyzdoben barvou fialovou. V České republice ani ve Francii není tento svátkem dnem volna.⁵¹

5. 5. Vánoce, *Noël* – 24. /25. prosinec

Kapitolu církevních svátků, které se slaví v České republice i ve Francii uzavírají Vánoce. Čas vánoční je jedno z nejkrásnějších období v roce. Lidé se na chvíli zastaví a stráví alespoň pár minut se svými nejbližšími. A přestože se Vánoce slaví v obou zemích velmi podobně, je namístě připomenout rozdíly, které tento svátek skýtá.

Legenda o narození Ježíše a všechno křesťanské učení je zapsáno v nejčtenější knize světa – Bibli, v Novém Zákoně. Příběh vypráví o židovském národu, který trpěl pod útlaky římské vlády. Lidé však nepřestávali věřit v lepší zítřky a předzvěsti těchto dní mělo být narození Mesiáše, který se měl jmenovat Ježíš.

Panna Marie porodila Ježíše v Betlémě, kam se šli s Josefem zapsat na rozkaz krále Augusta. Probíhalo zde sčítání všech obyvatelů Galileje. Marie s Josefem hledali místo, kde by mohli i s narozeným Ježíškem v Betlémě přenocovat. Přístřeší našli ve chlévě. Mezitím anděl Gabriel rozhlašoval novinu o narození Spasitele. Lidé za ním do chléva chodili a nosili mu různé dárky. Odtud pochází legenda o Třech kráľích, kteří se šli Ježíškovi do Betléma poklonit a přinesli mu vzácné dary: zlato, myrhu a kadidlo. Také se zde zrodil jeden z největších symbolů Vánoc – obdarovávání se dárky. Všichni, kteří

⁵¹ Date et origin de la fête des morts [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-24] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/fete-des-morts>

Ježíška obdarovali, byli šťastni, že mu mohou něco dát, a to je na Vánocích to krásné. Děti, ale i všichni lidé by měli pochopit, že je hezké dárky dostávat, ale mnohem krásnější je dárek někomu nezištně dát a udělat mu radost.⁵²

Vánoce jsou ale spojeny mnoha dalšími symboly, kterými si lidé zdobí své domy už na začátku adventního času. Ten začíná čtvrtou nedělí před Štědrým dnem a každá neděle má své přesné označení – železná, bronzová, stříbrná a zlatá. Doba adventu může trvat 22 až 28 dní. První datum adventní neděle může připadnout na jakoukoliv neděli mezi 27. listopadem a 3. prosincem. V mnoha rodinách se tento zvyk udržuje v podobě adventního věnce, který má čtyři svíčky a každou neděli se jedna zapálí. Advent byl čas očekávání Spasitele na svět. Dnes je to spíše přípravné období na vánoční svátky.⁵³

I Vánoční svátky mají své přesně pojmenované dny. 24. prosinec – Štědrý den, 25. prosinec – Hod boží Vánoční (1. svátek vánoční), 26. prosinec – Svatý Štěpán (2. svátek vánoční), 27. prosinec – Svatý Jan Evangelista, 28. prosinec – Svátek mláďátek. V minulosti se slavily všechny tyto dny. Dnes v Čechách jsou dny pracovního klidu 24., 25. a 26. prosinec. Ve Francii je to 25. prosinec. 24. prosinec je dnem velkého očekávání, z liturgického hlediska se nazývá vigilie neboli bdělost. Lidé očekávali narození Ježíška. Ten se však narodil až 25. prosince. Na tento den tak připadají dvě mše, Jitřní (za svítání) a Velká (odpolední). Tento svátek se slaví v kruhu rodinném a nikdo by neměl pracovat. 26. prosinec je zasvěcen svatému Štěpánovi, který byl patronem kameníků, tesařů, zedníků, kočích a koní. Tradicí v tento den byly občůzky koledníků. 27. prosinec je věnován svatému Janu Evangelistovi, který se podle legendy staral o Pannu Marii, když jí zemřel syn. J. Evangelista je autorem jednoho ze čtyř evangelií Nového zákona. 28. prosinec zakončoval tento vánoční čas. Je to den, kterému patří vzpomínka na všechny betlémské děti, které byly zabity Herodem, když se marně snažil najít Josefa s Pannou Marií a jejich děťátkem.⁵⁴

Z mnoha vánočních symbolů bychom neměli zapomenout na betlém. Je jich velká řada a v České republice jsou velmi populární. Betlémy se vyřezávají ze dřeva, vystřihávají

⁵² ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

⁵³ Advent – původ a historie [online] www.ceske-tradice.cz 15. 11. 2012 [cit. 2015-03-23] Dostupné z: http://www.ceske-tradice.cz/tradice/zima/advent/_zobraz=advent---puvod-a-historie

⁵⁴ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

z papíru, modelují se z hlíny a v neposlední řadě jsou velmi oblíbené živé betlémy, kde lidé demonstrují narození Ježíška ve chlévě. První živý betlém byl dílem Františka z Assisi. Na oslavu narození Ježíše postavil jesle, ve kterých působili lidé a zvířata. Tradice betlému s Ježíškem se brzy rozšířila do celého světa.⁵⁵ Ve Francii se první chrámové jestličky „*des crèches*“, objevily v 16. století. Dnes jsou velmi populární Provensálské betlémy, jejichž původ se datuje od 18. století. Betlémské figurky byly polychromované, vyrobené z hliníku a říká se jim „*Santons de Provence*“. Rozmach tyto postavičky zažily v roce 1793, kdy byla v *Marseille* zakázána půlnoční mše i vystavování jesliček v kostele. Příležitosti využil Jean Louis Langon. Každý rok vyráběl jednu figurku, kterou si lidé kupovali a skládali si tak svůj betlém. Dnes se v okolí *Marseille* konají každoroční trhy, kde všichni „*santoniers*“, lidé, kteří se výrobě těchto „malých svatých“ věnují, mohou ukazovat a prodávat tyto tradiční provensálské figurky, jakožto jedny z nejoblíbenějších suvenýrů z této oblasti.⁵⁶

Dalším důležitým symbolem je ozdobený vánoční stromek. Tato tradice se k nám dostala v 19. století z Německa. Nejdříve si zdobila stromky šlechta, poté se tento obyčej přenesl do měšťanských domů a nakonec i do českých vesnic. Nejčastěji se k nazdobení vybírají borovice, smrky a v neposlední řadě také jedle. Zdobení stromku je dnes velmi oblíbenou činností každé rodiny. Existuje velké množství ozdob – skleněné, plastové, dřevěné, čokoládové kolekce, proto si každý může ozdobit stromek, který bude odpovídat jeho představám. I ve zdobení stromku je určitá symbolika. Celá rodina by měla zdobit stromek společně, povídat si a navzájem si pomáhat.⁵⁷

Ani následující symboly Vánoc by neměly být opomíjeny. Jsou to zvony, jmelí, ryba a výše zmíněné dárky. Už staří Keltové věřili, že jmelí má vzácnou moc a to díky svým lepivým semenům. Přisuzovali mu schopnost vyvolat, nebo udržet svazek mezi dvěma osobami opačného pohlaví. Odtud pochází zvyk líbání se pod jmelím. Zvony měly dříve důležitou funkci do té doby, než byly vynalezeny hodiny. Pomáhaly lidem orientovat se v čase. Jejich cinkavý zvuk s sebou může přinášet radost, ale také ohlašovat smrt. Lidé

⁵⁵ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

⁵⁶ VEČERKOVÁ, Eva a Věra FROLCOVÁ, *Evropské Vánoce v tradicích lidové kultury*, Praha, Vyšehrad, 2010, 516 s. ISBN: 978-80-7429-006-0

⁵⁷ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

věřili, že právě hlas zvonů jsou prostředníkem mezi nimi a Bohem. Velmi významným symbolem je ryba. Důvodem je narození Ježíše, které se datuje na rozhraní věku Ryb, který končil a věku Skopce, který začínal. Proto byl Ježíš často zachycován jako ryba nebo jako beránek.⁵⁸

V České republice je 24. prosince na Štědrý den velmi populární držení půstu. Kdo celý den nic nejí, měl by podle tradice před večeří spatřit zlaté prasátko. Nesmí se zobat vůbec nic, ani cukroví, které je typickou českou specialitou. Českým vánočním jídlem je rybí polévka, řízek z kapra a bramborový salát. V některých částech republiky je populární dezert z hub a krup nazývaný kuba nebo hubník, což je také houbová pochoutka, udělaná z housek, mléka a krupice. Štědrovečerní večeře je pro české děti nejdelší část Štědrého dne. Jakmile se totiž nají, čekají na ně pod stromečkem dárky, které jim nosí Ježíšek. Štědrý den je pro Čechy dnem pohádek a dnem strávený se svou nejbližší rodinou. Až 25. prosince se navštěvují s ostatními příbuznými a přáteli. V dnešní době se udržuje jen pramálo zvyků, které doprovázely Štědrý den dříve. Patří mezi ně rozkrojování jablka, které nám ukáže buď hvězdičku, což je dobré znamení nebo křížek, což je znamení zlé. Dále se lije olovo, ve kterém hledáme budoucnost. Oblíbené je také dívčí házení pantoflíčkem. Když špička míří ke dveřím, znamená to, že se děvče příští rok vdá. Na Štědrý den také existuje jedna pověra, která praví, že by po domě nemělo viset žádné prádlo. To nosí do domu smůlu a smrt.

Ve Francii zaujímá důležité místo půlnoční štědrovečerní mše, při které se v některých regionech dodržuje tzv. „*pastrage*“. Původně se jednalo o dary země, které nosili pastýři narozenému Božskému děťátku. Na jihu Francie se tento zvyk dochoval dodnes a ozvláštňuje půlnoční mši. Jehně nebo beránek narozeno jako poslední v roce je ozdobeno stuhami a je pastýři za zvuků tamburín a píšťal přineseno nebo přivezeno na malém ozdobném vozíku do kostela. Dnes je ve Francii nejdůležitějším dnem Vánoc 25. prosinec. Rána se nemohou dočkat všechny děti, protože nadchází čas rozbalování vánočních dárků, které jim přinesl „*Père Noël*“, v překladu otec Vánoc. Ten je nejčastěji zobrazován jako dědeček s vousy v dlouhém kabátu, který cestuje na oslu a hází dětem dárky krbem do střeveců, dnes také holínek, které si děti ke krbu připraví. K obědu jsou samá vybraná jídla doprovázena šampaňským a těmi nejlepšími víny. Obyvatelé hexagonu

⁵⁸ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice, původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*, 1. vyd. Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9

začínají předkrmem, kterým jsou buď „*Foie gras*“ nebo ústřice. Hlavním chodem je krůta s kaštany a tečkou na závěr je sladký dezert „*Buche de Noël*“, u nás známý jako vánoční polínko nebo kámen, který vytvořili francouzští kuchaři kolem roku 1870. Zajímavostí je, že v Alsasku se dodržuje zvyk 13 dezertů, který má symbolizovat Ježíše a jeho 12 apoštolů.⁵⁹

Vánoce jsou v obou zemích především svátky klidu, míru, pohody a času stráveného se svou rodinou a kamarády. Říká se, že o Vánocích by neměl být nikdo sám. Proto se ve Francii, ale i v České republice pořádají různé dobročinné akce a sbírky na pomoc chudým a osamoceným lidem.

⁵⁹ VEČERKOVÁ, Eva a Věra FROLCOVÁ, *Evropské Vánoce v tradicích lidové kultury*, Praha, Vyšehrad, 2010, 516 s. ISBN: 978-80-7429-006-0

6. Církevní svátky Francie

6. 1. Nanebevstoupení Páně – *Jeudi de l'Ascension* – 40 dní po Velikonocích

Nanebevstoupení Páně je pro věřící Francouze dalším významným státním svátkem. Název „*Ascension*“ pochází z latinského „*ascendere*“ což v překladu znamená stoupat nahoru. Tento den navazuje na Velikonoce, které jsou připomínkou Ježíšova utrpení, ukřižování a následného zmrtvýchvstání. Nanebevstoupení Páně se slaví ve čtvrtek, 40 dní po Velikonocích. Zaznamenává poslední den Ježíše Krista zde na zemi, jeho poslední slova k apoštolům a následné nanebevzetí. Kostel je v tento sváteční den vyzdoben bílou barvou, která je symbolem světla a radosti.⁶⁰

6. 2. Svatodušní svátky – *Lundi de la Pentecôte* – 50 dní po Velikonocích

Devět dní po svátku Nanebevstoupení Páně (Ježíše Krista) a 50 dní po Velikonocích, je tu pro věřící obyvatele Francie další významný den. Připravují se na to, aby mohli 10. den oslavit seslání Ducha svatého, tedy třetí osobu boží trojice – Otce, Syna a Ducha svatého. Je to přesně 50 dní po Božím hodu, kdy prostřednictvím ohnivých červených plamenů sestoupil na apoštoly Duch svatý.⁶¹

Oslavy toho svátku probíhaly ve Francii vždy celý týden. Tak tomu bylo až do roku 1801, než Konkordát ustanovil, že pouze pondělí bude státním svátkem a dnem volna. Další změna proběhla nedávno, 30. června 2004 byl tento den vládou 1. ministra Raffarina přetransformován a stal se Dnem solidarity vůči starším osobám.⁶²

6. 3. Nanebevzetí Panny Marie – *Assomption* – 15. srpen

Nanebevzetí Panny Marie je dalším z církevních svátků, který byl ve Francii ustanoven svátkem státním, tedy dnem pracovního klidu. Tento den patří mezi tzv. mariánské svátky, které po celém světě oslavují Boží matku. Název „*Assomption*“ pochází

⁶⁰ Le pont de l'Ascension [online] www.france.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/le-pont-de-lascension.html>

⁶¹ La Pentecôte [online] www.eglise.catholique.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.eglise.catholique.fr/approfondir-sa-foi/la-celebration-de-la-foi/les-grandes-fetes-chretiennes/la-pentecote/>

⁶² Date et origine de la Pentecôte [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/pentecote>

z latinského slova „*assumptio*“ a překládá se jako vyzvednutí, zvednutí. Nasnadě je zmínit, že nejvíce kostelů a poutních míst po celém světě je zasvěceno právě Panně Marii.⁶³

Tento svátek nabyl na významu za vlády Ludvíka XIII., který zasvětil své království Panně Marii a vybídl všechny farnosti k průvodu v polovině srpna. Na oslavu tohoto svátku se 14. srpna koná typický průvod až 5000 věřících, kteří se plaví po Seině. V předvečer 15. srpna se konají mše, při kterých se čte z Evangelia apoštola Lukáše, ve kterém je o Marii psáno. Nejproslulejší mše se konají v katedrále Notre-Dame a na ostrově Saint-Louis.⁶⁴

Pro pracující Francouze je tento den vidinou prodlouženého víkendu o letních prázdninách, který rád stráví se svými přáteli nebo rodinou. Pro všechny obyvatele Francie je velmi důležitá tzv. „*convivialité*“, tedy sounáležitost a společenské styky.⁶⁵

6. 4. Svátek všech svatých – *Toussaint* – 1. listopad

Šestý z francouzských církevních svátků, který je dnem pracovního klidu, je Svátek všech svatých tzv. *Toussaint*. Důležité je upozornit, že je to svátek, který oslavuje všechny svaté a také mučedníky. Nejsou to Dušičky, za které by mohl být tento svátek nesprávně zaměňován.

Historie tohoto svátku sahá až do V. století. Lidé byli silně věřící a uctívali všechny svaté i mučedníky. Den, na který připadal tento svátek, se několikrát změnil. Až díky papeži Gregoriánu III., který právě 1. listopadu zasvětil baziliku Svatého Petra všem svatým, se tento den stal oficiálně svátkem všech svatých.⁶⁶

⁶³ Le pont de l'Assomption [online] www.france.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/le-pont-de-lassomption.html>

⁶⁴ Date et l'origin de l'Assomption [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/assomption>

⁶⁵ Le pont de l'Assomption [online] www.france.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/le-pont-de-lassomption.html>

⁶⁶ Toussaint [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/toussaint>

V tento den se konají mše, při kterých se čte z evangelií o svatých a mučednících. Zároveň je tento den připomínkou toho, že možnost stát se svatým není jen pro vyvolené. Může se jím svými skutky stát kdokoliv z nás.⁶⁷

⁶⁷ Toussaint [online] *www.france.fr* [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/toussaint.html>

7. Mezinárodní dny

Je těžké najít přesnou definici, která vystihuje mezinárodní den. Existuje jich velké množství. Některé z nich jsou velmi významné a pojí se s nimi důležité historické události. Jiné mezinárodní dny jsou spíše legrační a ukazují nám, že mezinárodní den může oslavovat téměř cokoli. Některé mezinárodní dny vznikly za účelem sblížení lidí a poznávání kultur jiných zemí např. Mezinárodní den sousedů nebo Mezinárodní den hudby apod. V každém případě jsou to dny, které přesáhly své působení v zemi, kde vznikly a rozšířily se dále do světa. V této kapitole bakalářské práce budou představeny některé mezinárodní dny, které se objevují v České republice i Francii a mají svůj zajímavý historický původ jako například Mezinárodní den žen, Mezinárodní den studentstva, Halloween apod.

Všechny mezinárodní dny, které se oslavují, nejsou ani v České republice, ani ve Francii dny pracovního klidu.

7. 1. Svatý Valentýn – 14. únor

Dodnes je velmi těžké určit původ tohoto svátku. Nejpravděpodobnější je, že Valentýn byl kněz, který žil už v antickém Římě. Údajně měl oddávat vojáky se svými děvčaty, přestože to měl zakázané. Stal se tak patronem všech zamilovaných. Existuje ale teorie, že v té době žil ještě jeden Valentýn, který měl před císařem Claudiem odmítnout popřít učení Ježíše Krista. Oba dva si svým počínáním vysloužili smrt a poprava se konala právě 14. února. Tento příběh se traduje a nese s sebou značný nádech romantiky, avšak není to jediná teorie o tom, kdo vlastně svatý Valentýn byl.⁶⁸

Druhý příběh líčí svatého Valentýna jako opravdového světce, který žil za doby Marca Aurelia v Římě, kam byl povolán Cratónem, protože měl nemocného syna. Valentýnovi se podařilo chlapce uzdravit. Za své schopnosti byl však udán prefektovi

⁶⁸ Svatý Valentin – patron zamilovaných. Pravda, nebo sentimentální výplod středověkého anglického básníka? [online] www.e-stredovek.cz 10. 2. 2008 [cit. 2015-02-28] Dostupné z: <http://www.e-stredovek.cz/view.php?cisloclanku=2008020002>

a odsouzen na smrt. Popraven měl být okolo roku 296. Nejzajímavější je ale fakt, že část jeho ostatků se v roce 2002 našla na pražském Vyšehradě.⁶⁹

Svatý Valentýn je svátek, který se dotýká skoro každého z nás, ať chceme nebo ne. Je to den, kdy můžeme dát najevo náklonnost a lásku k někomu druhému, avšak tento svátek mají v oblibě spíše mladší generace. Zpopularizován byl obchodníky ve Spojených státech na počátku 20. století a důvody byly ryze ekonomické. Obchodníci tím chtěli aktivně využít dlouhou pauzu mezi Vánoce a Velikonocemi.

Oslavy tohoto svátku se pomalu dostaly i do České republiky a do Francie. I zde se však jedná o čistě komerční svátek. Zamilovaní lidé si dělají navzájem radost. Vyjdou si na dobré jídlo a skleničku do restaurace. Obdarovávají se různými drobnostmi, bonboniériami ve tvaru srdce nebo květinou.

Ve Francii jsou velmi populární „*cartes d'amitié*“, neboli zamilovaná přáníčka. I ty mají svou historii. První záznam o zamilovaných přáních je z roku 1415. Vévoda Orleánský, který byl Angličany zajat a vězněn v Toweru v Londýně, posílal zamilovaná přáníčka a básničky své ženě do Francie.⁷⁰

Tento svátek má své odpůrce, ale také své přívržence. Někteří lidé rádi využijí tento den k udělení radosti své druhé polovičce. Jiní argumentují, že nepotřebují speciální den na to, aby někomu na povel říkali, že ho mají rádi. Navíc, Češi už svůj den lásky mají, a to 1. máj, díky Karlu Hynku Máchovi.

7. 2. Mezinárodní den žen – 8. březen

Mezinárodní den žen je velmi významným historickým svátkem. Jeho původ se datuje na začátek 20. století, přesně 8. 3. 1908. Byl to den, kdy se v ulicích Chicaga sešlo několik tisíc žen - švadlen k pochodu, kterým chtěly dát svůj nesouhlas se sociálním systémem. Ženy demonstrovaly za rovná volební práva, zkrácení pracovní doby a zvýšení

⁶⁹ Svatý Valentýn dokázal uzdravovat nemocné, proto byl prý odsouzen, Michaela Vetešková [online] www.rozhlas.cz 14. 2. 2013 [cit. 2015-02-28]. Dostupné

z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/historie/_zprava/svaty-valentyn-dokazal-uzdravovat-nemocne--1175377

⁷⁰ Svatý Valentin – patron zamilovaných. Pravda, nebo sentimentální výplod středověkého anglického básníka? [online] www.e-stredovek.cz 10. 2. 2008 [cit. 2015-02-28]. Dostupné z: <http://www.e-stredovek.cz/view.php?cisloclanku=2008020002>

mezd. Byl to jeden z prvních okamžiků, kdy se ženy aktivně začaly zapojovat do boje za svá práva. O dva roky později na konferenci socialistických organizací v Kodani navrhla Němka Clara Zetkinová, aby byl zaveden Mezinárodní den žen jako vzpomínka na demonstraci žen v USA. V roce 1911 se svátek poprvé slavil v Dánsku, Německu Rakousku a Švýcarsku. OSN byl tento svátek definitivně uznán roku 1975.⁷¹

Tento den si stále připomínají lidé po celém světě, ale je to spíše tím, že je to dobrý komerční svátek a příležitost pro obchodníky zvýšit tržby. Když muž ženu 8. března obdaruje, je to spíše proto, že jí má rád a chce ji udělat radost. Za dob komunismu (1948 – 1989) se v Československu tento den slavil pod zkratkou MDŽ a komunistický režim na něj kladl velký důraz. Byla to součást komunistické propagandy. Na schůzi ROH (Revoluční odborové hnutí), byly všechny ženy pozvány a obdarovány květinou - karafiátem, jakožto důležitá součást společnosti. Což mnozí považovali za frašku.

Ve Francii si tento den připomínají stejně jako v ostatních zemích Evropské unie. Je zdůrazňováno, že ženy jsou v některých sektorech stále diskriminované, a přestože se o nich mluví jako o něžném pohlaví, jsou to silné osobnosti stejně jako muži a jejich úsilí za stejná práva a pracovní podmínky by mělo být oceněno rovnoprávnou pozicí ve společnosti.

7. 3. Mezinárodní den sousedů – konec května

Myšlenka Mezinárodního dne sousedů vznikla v hlavě francouze Anastase Périfana v roce 1990. Se svými kamarády založil spolek „*Paris d'amis*“, v 17. okrsku v Paříži. Účel byl sblížit lidi, kteří bydlí v blízkém okolí. Spolek chtěl pomáhat lidem, kteří bydlí a cítí se sami. Ukázat jim, že proti osamělosti se dá společně bojovat a najít si přátele. V roce 1999 proběhla společenská akce pod názvem „*Immeubles en fête – la fête des voisins*“.⁷²

Už jako Mezinárodní den sousedů se tento svátek slavil v květnu v roce 2000 v Paříži. V dnešní době internetu a sociálních sítí už spolu lidé tolik nekomunikují osobně a nestýkají se tak často, jako tomu bylo dřív. Mezinárodní den sousedů je dnes tedy malá společenská akce, která chce netečnost lidí změnit a připomenout jim, jak důležitá

⁷¹ Historie MDŽ aneb kde to všechno začalo [online] www.projektintegrace.cz 8. 3. 2009 [cit. 2015-03-20] Dostupné z: <http://www.projektintegrace.cz/index.php?strana=aktuality&id=16>

⁷² European neighbours' day [online] www.european-neighbours-day.com [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.european-neighbours-day.com/>

a zábavná je sociální interakce s lidmi. Tento den přináší lidem možnost poznat lépe sousedy ze svého okolí, jen tak si s někým popovídat nebo předat různé postřehy a rady ohledně bydlení, zahrady apod.⁷³

Do České republiky tento svátek přichází velmi pomalu. Dnu mezinárodního sousedů už se např. účastnilo Ústí nad Labem, kdy byl jeden člen neziskové organizace Člověk v tísní pozván do Chemnitz, kde mu bylo představeno několik zařízení pro děti a mládež. Ústí nad Labem má díky tomuto projektu tři partnerská města: Halton ve Velké Británii, Chemnitz v Německu a Vladimír v Rusku. Hlavním cílem tohoto svátku tedy není jen poznávání lidí v pravém slova smyslu, ale také oboustranná výměna informací a zkušeností měst ve všech oblastech jako je školství, hospodářství apod.⁷⁴

Mezinárodní den sousedů se stává stále více oblíbeným, již se ho účastní přes 1400 partnerských měst, 36 různých zemí z Evropské unie i mimo ni a má více než 20 milionů účastníků. Tento rok připadá mezinárodní den sousedů na 29. května 2015 a bude mít již patnáctileté výročí.⁷⁵

7. 4. Mezinárodní den hudby - 21. červen/ 1. říjen

Další mezinárodní den, který vznikl ve Francii, je Mezinárodní den hudby. Poprvé byl pořádán při letním slunovratu 21. června 1982 díky iniciativě francouzského ministra kultury Jacka Langa. Z Francie se tento svátek začal od roku 1985 rychle šířit do dalších zemí a dnes se slaví ve více než 110 zemích a 430 městech. Tento svátek hudby je ojedinelý, není totiž jen pro umělce, ale pro všechny obyčejné lidi, kteří rádi zpívají, hrají na hudební nástroje nebo jen rádi poslouchají. 21. června je slyšet hudba ve Francii ze všech různých míst.⁷⁶

Mezinárodní den hudby má svá pravidla, která musí všichni účinkující dodržovat. Svátek se ve všech zemích koná vždy ve stejný den, tedy 21. června. Dovolena je pouze

⁷³ European neighbours' day [online] www.european-neighbours-day.com [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.european-neighbours-day.com/>

⁷⁴ Mezinárodní den sousedů v Chemnitz [online] www.usti-nl.cz [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.usti-nl.cz/cz/zivot-mesta/partnerska-mesta/aktuality/mezinarodni-den-sousedu-v-chemnitz.html>

⁷⁵ European neighbours' day [online] www.european-neighbours-day.com [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.european-neighbours-day.com/>

⁷⁶ Fête de la musique [online] www.france.fr [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/fete-de-la-musique.html>

živá hudba a jak je zmíněno výše, vystupovat mohou profesionálové i amatéři. Všechny koncerty, které jsou ten den pořádány, musí být bez nároku na jakýkoliv zisk. Povoleny jsou všechny žánry hudby bez výjimky a hudba může probíhat na všech, i na těch nejkurióznějších místech, jako jsou nemocnice, věznice, zámky, parky, zahrady apod. V tento den by měla hudba dělat radost všem bez rozdílu.⁷⁷

Nezapomínejme však, že jeden Mezinárodní den hudby, který je dokonce uznávaným svátkem UNESCO, již existuje. Jeho zakladatelé byli v roce 1975 ruští hudebníci, skladatel Dimitrij Šostakovič a houslový virtuóz a dirigent Lord Y. Menuhin. Tento svátek všude ve světě oslavuje spíše hudbu klasickou, jehož cílem je přátelství mezi národy, vzájemná spolupráce a propojování kultur.⁷⁸

Česká republika je konzervativní země, tudíž je nám bližší spíše oslava mezinárodního dne hudby, který pochází z Ruska a je spojen s organizovanými hudebními akcemi, nežli 21. červen, který s sebou přináší ruch v ulicích a hrající lidi na místech, kde bychom to nečekali.

7. 5. Mezinárodní den dětí – 1. červen/ 20. listopad

Další mezinárodní svátek, který je na místě připomenout je mezinárodní den dětí. Všichni víme, jaké je to dětmi být. Skoro každý na toto období rád vzpomíná. Je to vlastně jediná etapa v životě, kdy si člověk připadá bezstarostný, ale je zároveň až děsivě bezbranný. Všichni si uvědomujeme, jak důležité je o děti pečovat a předávat jim to nejlepší z nás.

„V roce 1924 přijala Liga národů tzv. ženevskou Deklaraci práv dětí, které poprvé zakotvila skutečnost, že dítě pro svou tělesnou a duševní nezralost potřebuje zvláštní právní ochranu a záruky. Rok poté se v Ženevě konala první Světová konference o blahu dětí, která vyhlásila 1. června Mezinárodním dnem dětí.“⁷⁹

⁷⁷ Fête de la musique [online] www.france.fr [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/fete-de-la-musique.html>

⁷⁸ Den hudby, Mezinárodní, Anna Goldmanová [online] www.artsexikon.cz 12. 11. 2013 [cit. 2015-04-10] Dostupné z: http://artsexikon.cz/index.php/Den_hudby,_Mezin%C3%A1rodn%C3%AD

⁷⁹ Mezinárodní den dětí [online] www.icv.vlada.cz 1. 6. 2011 [cit. 2015-03-15] Dostupné z: <http://icv.vlada.cz/cz/tema/mezinarodni-den-deti-72203/tmplid-560/>

Historie Mezinárodního dne dětí se začala datovat ještě o pár let dříve. 23. dubna 1920 zakladatel Turecké republiky, Mustafa Kemal Atatürk při příležitosti Národního shromáždění, vyhlásil tento den také Dnem dětí. M. K. Atatürk měl děti velmi rád a jeho motto znělo: „*Děti jsou nový začátek zítřka.*“⁸⁰

V České republice se Mezinárodní den dětí slavil již za první republiky, ale oficiálně byl tento den uznán v Československu až 1. června 1950. Oslavy měly lidem připomínat, jak je důležitá péče o dítě, jeho rozvoj a vyrůstání v klidném a mírumilovném prostředí. V tento den byl pro děti připraven ve školách různý program, divadlo, sportovní soutěže apod.⁸¹

Ve Francii se Den dětí slaví 20. listopadu. Tento den vyhlásila organizace spojených národů Světovým dnem dětí u příležitosti výročí Deklarace práv dětí. Je těžké určit přesný rozdíl mezi Světovým dnem dětí a Mezinárodním dnem dětí. V podstatě se jedná o to, že 1. červen je hlavně oslavou pro děti a 20. listopad připomíná, že i děti mají svá práva.⁸²

Nejdůležitější je si uvědomit, že oba tyto dny nám připomínají, že ne v každé zemi mají děti dostatečnou péči a všude se potýkají s nějakými problémy. Hlad, nedostatek pitné vody, násilí páchané na dětech. Ale také nedostatek času rodičů se dětem věnovat. To všechno jsou závažné problémy, které narušují normální rozvoj dítěte. Proto je hezké, že jsou pro děti v tyto dny připraveny speciální zábavné programy, ale nesmíme zapomínat, že tento den nepřináší jen radost. Je to den, kdy by si měl každý z nás uvědomit, že děti potřebují naši pomoc a neustálou péči.

7. 6. Halloween – 31. říjen

Další z mezinárodních dnů, který se stále více hlásí o slovo v České republice i ve Francii, je Halloween. Název pochází z *All Hollow's Eve* a historie tohoto svátku sahá až do pohanských dob, r. 2000 př. n. l. Byli to Keltové, kteří slavili v noci z 31. října na 1. listopad tzv. Samhain. Keltové žili na území dnešního Irska, Velké Británie a také na

80 Mezinárodní den dětí [online] www.icv.vlada.cz 1. 6. 2011 [cit. 2015-03-15] Dostupné z:

<http://icv.vlada.cz/cz/tema/mezinarodni-den-deti-72203/tmplid-560/>

81 tamtéž

82 tamtéž

severu Francie. Tento den měl pro ně zvláštní symbol, nejenže začínal Nový keltský rok, ale také končilo léto, období úrody a začínalo temné, studené zimní období. Keltové věřili, že právě v tuto noc je hranice mezi světem živých a neživých úplně nejtenčí a zlých duchů se báli. Proto se převlékali do různých masek, aby se jich duchové báli a neublížili jim. Udobřovat se je snažili různými sladkostmi. Tato tradice je zachována do dnešních dob, pod názvem „*Trick or treat*“ tedy, Dejte mi koledu, nebo Vám něco provedu.⁸³

Oslavy tohoto svátku jsou obalené temnotou a magií. Proto není divu, že zde zakročila církev a 1. listopad byl v 8. století vyhlášen papežem Řehořem III. Dnem všech svatých. Zajímavé také je, že r. 1000 př. n. l. církev ustanovila 2. listopad Dnem všech zemřelých. Tímto způsobem se snažila tento pohanský svátek nahradit.⁸⁴

Do Ameriky se tento svátek dostal v polovině 19. století společně se skotskými a irskými imigranty. Ti zde svátek slavili stejně jako ve svých zemích a Amerika jej téměř převzala za svůj. Typické halloweenské oslavy probíhají 31. října večer. Děti jsou převlečené za strašidelné masky a chodí koledovat. Pořádají se také různé halloweenské párty, takže nejen děti, ale často i dospělí si přijdou na své.⁸⁵

Dýně, oranžová a černá barva, smrtka, černá kočka... To jsou symboly, které k Halloweenu neodmyslitelně patří. Oranžová je barva podzimu, černá je barva smrti. Černá kočka, přestože ji ve starověkém Egyptě uctívali, je od středověku považována za pravou ruku čarodějnic. K dýni se váže irská legenda o opilci a pobudovi Jackovi. Ten se jeden rok na Halloween tak opil, že jeho duše začala opouštět tělo a čekal na ni sám ďábel. Jack ho však poprosil, zda si může dát ještě poslední skleničku. Ďábel mu vyhověl, ale Jack neměl na zaplacení. Řekl ďáblu, ať se promění v minci, kterou svůj poslední drink bude moci zaplatit. Ďábel souhlasil, ale jakmile se v minci proměnil, Jack ji schoval do peněženky a ďábel se nemohl dostat ven. Až poté, co ďábel Jackovi slíbil, že si pro něj přijde až za rok, ho Jack pustil. Když se po roce ďábel pro Jacka vrátil, Jack ho znovu přechytračil. Nalákal ho na výborná jablka, která mu rostla na stromě. Poté, co na něj ďábel vylezl, Jack na kmen nakreslil kříž a on nemohl dolů. Až když ďábel slíbil Jackovi, že ho nechá na svobodě a nikdy ho nevezme do pekla, pomohl mu Jack dolů. Jednoho dne

⁸³ History of Halloween [online] www.history.com [cit. 2015-03-23] Dostupné z:

<http://www.history.com/topics/halloween/history-of-halloween>

⁸⁴ tamtéž

⁸⁵ tamtéž

se však Jack upil k smrti. Jeho duše však nemohla ani do nebe, protože Jack nebyl dobrý člověk, ale ani do pekla, protože ďábel mu dal svůj slib, že do pekla se nikdy nedostane. Tak Jackova duše bloudí po světě a svítilnou, která je podobná vydlabané dýni, si svítí na cestu. Proto lidé vydlabávají dýně a dávají si je za okna. Doufají, že když se u nich Jack objeví, vybere si právě jejich svítilnu a ochrání je od všeho zlého.⁸⁶

V České republice ani Francii nemá zatím Halloween velkou tradici, takže je slaven spíše mladými lidmi, kteří mají příležitost zpestřit obyčejnou párty o strašidelné masky a samozřejmě také dětmi, které si mohou vykoledovat sladkosti. Důležité je nezapomínat, že v České republice podobný svátek máme a je velmi oblíbený – Filipojakubská noc, tedy pálení čarodějnic z 30. dubna na 1. května.

7. 7. Mezinárodní den studentů – 17. listopad

Mezinárodní den studentů, správně nazýván Mezinárodní den studentstva je jediný mezinárodní den, který má kořeny v České republice. Není to však svátek, který vznikl za radostných okolností. Je připomínkou tragických událostí, k nimž došlo mezi 28. říjnem a 17. listopadem 1939 v tehdejší Protektorátu Čechy a Morava.

17. listopad byl vyhlášen Mezinárodním dnem studentstva k druhému výročí této tragické události, 17. listopadu 1941 v Caxton Hall v Londýně. Usnesla se tak Mezinárodní studentská rada při svém shromáždění, kterého se účastnili studenti z 26 různých zemí.⁸⁷

Ačkoliv je Česká republika malá země, její historie je velmi zajímavá. Právě 17. listopad hraje důležitou roli hned dvakrát a to v roce 1939 a v roce 1989, jak je již zmíněno v kapitole Státní svátky České republiky.

Protektorát Čechy a Morava byl v té době pod nadvládou nacistického Německa a nedozírné následky zapříčinila tichá demonstrace 28. října k 21. výročí Československa, která byla německými jednotkami potlačena. Byl při ní zraněn student lékařské fakulty Jan Opletal, který nakonec svému zranění 11. listopadu v nemocnici podlehl. Dále byl v Mezibranské ulici zabit pekařský dělník Václav Sedláček. Smrt Jana Opletala a chování

⁸⁶ Halloween - noc jako stvořená pro věštění, kouzla a zařikávání [online] www.astrohled.cz 29. 10. 2014 [cit. 2015-03-23] Dostupné z: <http://www.astrohled.cz/clanky/zvyky-a-tradice/halloween-8211-noc-jako-stvorena-pro-vesteni-kouzla-a-zarikavani/>

⁸⁷ Jan Opletal jako symbol hrdého vzdoru [online] www.blisty.cz 17. 11. 2004 [cit. 2015-03-23] Dostupné z <http://www.blisty.cz/art/20667.html>

nacistického Německa vyvolalo velkou vlnu nevole. Došlo ke střetu názorů mezi studentskou organizací a protektorátními orgány, jak uctít jeho památku. Protektorátní orgány chtěli jeho ostatky nechat ihned převézt na jeho rodnou Moravu. Tak se stalo, ale nejdříve se konal 15. listopadu pohřeb, kterého se účastnili stovky studentů, a byl zakončen průvodem vedoucím na nádraží. Odtud byly ostatky Jana Opletala převezeny na Moravu.⁸⁸

Následovala další demonstrace, která byla německými okupanty a jednotkami SS tvrdě potlačena. 16. listopadu se konala za účasti Adolfa Hitlera v Berlíně porada, kde bylo rozhodnuto o zavření všech vysokých škol na českém a moravském území. V noci z 16. na 17. listopad bylo více než 1200 studentů odvečeno do koncentračních táborů a devět představitelů studentských organizací bylo krutě popraveno.⁸⁹

Mezinárodní den studentstva je oslavou mladých lidí, kteří tvoří důležitou součást naší společnosti, mohou se chovat nekonvenčně, prosazovat své názory a bojovat za své ideály a lepší život ve společnosti. Tento den je doprovázen různými koncerty, debatami a akcemi speciálně pro studenty.

⁸⁸ Jan Opletal jako symbol hrdého vzdoru [online] *www.blisty.cz* 17. 11. 2004 [cit. 2015-03-23] Dostupné z: <http://www.blisty.cz/art/20667.html>

⁸⁹ tamtéž

8. Praktická část

1. Kvíz

Viz. Příloha č. 1

2. Výsledky a komentář

Kvíz základních znalostí o českých a francouzských, viz. Příloha č. 1., který byl žákům dán, odpovídá podle Evropského referenčního rámce jazykové úrovně A2, tedy mírně pokročilý.

Bodována byla první tři cvičení. V prvním cvičení byla možnost dosáhnout šesti bodů a toto cvičení dopadlo nejlépe. V průměru měli žáci čtyři až pět bodů, tedy 70%. To se může jevit jako slušné, ale vzhledem k malé obtížnosti zadaného cvičení to není velký úspěch.

I v druhém cvičení bylo maximum šest bodů. Žáci zde luštili názvy svátků, které byly ukryty ve slovech se zpřeházenými písmeny. Toto cvičení dopadlo špatně, přestože zde byly použity názvy těch nejznámějších svátků. Všichni žáci bez výjimky rozluštili *Noël*. Dále se některým podařilo odhalit *Les Pâques*, *Le Mardi gras* a *La Victoire du 8 Mai*. Naproti tomu *L'Armistice* a *L'Assomption* nikdo ze studentů neměl správně. Průměrně má z tohoto cvičení každý student dva body z šesti. Z toho vychází, že průměrná úspěšnost byla pouhých 31%.

Ve třetím cvičení odpovídali studenti na deset otázek s možnostmi a, b, c, z nichž vždy jedna odpověď byla správná. Průměrná úspěšnost zde byla 45%. Odpovědi některých studentů jasně ukazovaly, jak špatné jejich znalosti o tomto tématu jsou. Velkým překvapením pro mne byly odpovědi na otázku: „Kdo nosí ve Francii dětem dárky?“ Osm studentů odpovědělo, že to je Papa Noel. V odpovědi na otázku: „Na který svátek se ve Francii servíruje „la *dinde aux marrons*?“ se bohužel objevovaly odpovědi jako Masopust a Velikonoce. Toto cvičení ukázalo, že studenti nemají dobrý přehled o nejdůležitějších církevních svátcích Francie, které si každoročně připomínáme. Proto není divu, že ani státní svátky jako *L'Armistice* nebo *La prise de la Bastille* studentům moc neříkají.

Čtvrté cvičení bylo použito spíše pouze pro zajímavost. Studenti zde měli možnost vyjádřit, jaké pocity nebo jaké věci se jim se zmíněnými svátky spojí. Odpovědi byly

podobné a ne moc kreativní. Vánoce mají studenti nejčastěji spojeny s rodinou, dárky a Ježíškem. Dušičky jim připomínají smrt. U Masopustu jsou nejčastěji zmíněny masky. U Pádu Bastily zůstávalo políčko převážně nevyplněno. Svátek práce s sebou nese jasnou odpověď – žádná škola, volno, prázdniny. U Dne klidu zbraní se objevila nejčastěji odpověď - žádné zbraně.

Tento dotazník potvrdil mou domněnku, že dnešní studenti se bohužel o svátky moc nezajímají a nejspíš jim ve školách nebude věnováno tolik pozornosti, kolik by si zasloužily. V následující části bude navrženo, jak toto téma ve výuce využít.

3. Využití tématu ve výuce

Téma svátků má jednu velkou výhodu. Slavíme je každý rok, proto si je můžeme stále připomínat a připravit si, jak je v hodinách francouzského jazyka budeme prezentovat. Myslím si, že je velmi důležité studenty zaujmout a zároveň je do chodu hodiny zapojit.

Toto téma je velmi obsáhlé a skoro každý měsíc slaví Česká republika i Francie nějaký svátek. Proto by bylo možné toto téma využít na celoroční hru, které by byla zasvěcena jedna hodina v měsíci. Studenti by byli rozděleni do skupin, tudíž by nejen zlepšovali své znalosti, ale také by se učili práci v týmu a vzájemnému respektování. Studenti by měli přesně stanovenou jednu hodinu v měsíci, kdy by věděli, že se bude jejich soutěž konat. To proto, aby měl každý student možnost podívat se na svátky, které se v tom určitém měsíci konají.

Na začátku každé této soutěžní hodiny, by učitel uvedl probíraný svátek a přešlo by se k soutěži. Učitel by měl vždy na začátek připravené různé kvízové otázky pro všechny skupiny soutěžících.

Pro zapojení všech žáků by se hrála hra s obrázky, na kterých by byl vždy symbol nějakého svátku. Zástupce jedné skupiny by tento obrázek popisoval tak, aby ostatní uhodli (nejlépe jeho družstvo) název symbolu a také svátek, ke kterému se váže. Popis i hádání by bylo ve francouzštině, aby studenti co nejvíce praktikovali francouzský jazyk.

Další úkoly, které by studenti plnili, by bylo luštění různých rébusů, osmisměrek nebo křížovek, které by jim připravil učitel nebo oni sami.

Extra body by byly připraveny pro ty studenty, kteří by přinesli do hodiny zajímavou aktualitu k tématu a přednesli by ji svým spolužákům.

Žáci ve skupinkách by za správně zodpovězené otázky a aktivity získávali body a na konci roku by se vyhodnotila vítězná skupina celé soutěže, která by dostala předem slíbenou cenu. Tato hra by mohla studenty motivovat, upevňovala by jejich přehled o daném tématu a nenásilnou formou by rozvíjela jejich komunikační dovednosti.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce *Popis a porovnání vybraných svátků v České republice a ve Francii*, bylo přehledné uspořádání nejvýznamnějších státních a církevních svátků, které se slaví ve Francii a v České republice v průběhu jednoho kalendářního roku. Účelem práce bylo blíže seznámit čtenáře s historií a původem každého svátku, popsat jeho vývoj, tradice a oslavy, které se v tento mimořádný den konají.

První kapitola je malým úvodem do tématu svátků České republiky a Francie. Je zde představeno téma svátků obecně a přibližuje nám systém, jak jsou svátky v České republice a ve Francii děleny. Jsou zde také přehledné seznamy svátků, které jsou řazeny chronologicky a podle toho, zda se jedná o svátek státní, církevní, občanský nebo významný den.

Kapitoly dva, tři a čtyři jsou věnovány státním svátkům těchto dvou zemí. Nejdříve jsou představeny svátky, které se slaví v České republice i ve Francii. Dále se pak kapitoly zvláště zabývají státními svátky České republiky a Francie. K těmto svátkům obou zemí lze najít mnoho zajímavého materiálu především v elektronické podobě. V těchto kapitolách je vždy prezentován původ svátku, jeho vývoj (má-li nějaký) a průběh jeho oslav. Všechny státní svátky ve Francii i v České republice jsou dny pracovního klidu.

Pátá kapitola prezentuje ty nejdůležitější křesťanské svátky Čech a Francie. Podkladů k těmto svátkům je nepřehledné množství a je zde tak velká možnost výběru materiálů. Proto musí být zdroje velmi pečlivě voleny, aby byly důvěryhodné a pravdivé. V této kapitole je představeno pět křesťanských svátků, které mají své místo v České republice i Francii. Je zde podrobně popsán jejich původ, tradice a zvyky, které se dodržovali a stále ještě dodržují. Největší rozdíly jsou v oslavách Velikonoc, kdy je na Velikonoční pondělí typickým českým zvykem šlehání dívek pomlázkou. Ve Francii hledají děti v zahradě čokoládová vajíčka, která jim přinesl zajíc. Také Vánoce se v oslavách velmi liší, především dobou svátečního jídla a rozbalováním dárků.

Šestá kapitola je důkazem, že má Francie přeci jen ke křesťanství o něco blíže než Česká republika. Jsou zde popsány další křesťanské svátky, které jsou ve Francii dny pracovního klidu, ale v Čechách nikoliv. Francouzi tyto dny volna velmi ocení, ale jen malá část jej stráví modlitbou v kostele. Větší část z nich prožije tento svátek se svou rodinou nebo přáteli.

Poslední kapitola je zpestřením této práce a připomíná nám neustálý pokrok a prolínání zvyklostí různých zemí. Právě mezinárodní dny touto vlastností oplývají. Slaví se na mnoha místech našeho kontinentu a lidem připomínají důležitost různých věcí a událostí, na které bychom neměli zapomínat. Svatý Valentýn nám připomíná lásku, Mezinárodní den žen nerovnoprávné postavení, které ženy v dnešní moderní společnosti stále ještě mají. Mezinárodní den hudby a Mezinárodní den sousedů kladou důraz na komunikaci a poznávání jiných zemí a kultur. Mezinárodní den studentstva nám připomíná pohnutou historii naší země a Halloween, ačkoliv je to svátek s dlouholetou tradicí, je důkazem toho, že ne každý svátek se v České republice a Francii stane okamžitě oblíbeným a populárním.

V konečném součtu všech svátků, které mají status pracovního klidu lze říci, že Česká republika slaví oficiálně v průběhu roku osm státních svátků a čtyři svátky církevní. Ve Francii je jedenáct dní pracovního klidu, z toho je pět svátků státních a šest svátků církevních. Tyto čísla nám jasně ukazují, že Francie je země více nábožensky založená a Česká republika je zemí, která měla dlouhý vývoj a oslavuje více svátků státních, kterými si chce tuto svojí cestu stále připomínat.

Příloha obsahuje kvíz, na který odpovídalo osmnáct studentů z prvního ročníku Francouzského Gymnázia v Písku a ukazuje nám značné mezery v jejich znalostech týkající se tohoto tématu. Dotazník má celkem čtyři části. První tři testují jejich znalosti, čtvrtý úkol byl sestaven, aby ukázal, s čím si studenti vybrané svátky nejčastěji spojují. Jejich odpovědi byly velmi podobné a žádná se nedá označit za chybnou. V části, která měla prověřit znalosti studentů, byla průměrná úspěšnost všech tří úloh 48%. Tento výsledek je lehce podprůměrný a je to známka toho, že by studenti měli být se svátky častěji konfrontováni. Na základě těchto spíše nezdárných výsledků, bylo v práci navrženo, jak toto téma studentům ve výuce přiblížit. Jedná se o celoroční hru, které by byla věnována jedna hodina v měsíci. Studenti by mezi sebou soutěžili ve znalostech, které o těchto svátcích mají, procvičovali by u toho cizí jazyk a zároveň by se učili práci v týmu.

Tvorba této práce mě samotnou obohatila o mnoho zajímavých poznatků, přestože vzhledem k rozsahu tohoto tématu je jen nepatrným zlomkem výčtu všech svátků. Práce i přesto dostála svému cíli. Představila všechny svátky, které jsou v České republice a ve Francii těmi nejoslavovanějšími, seznámila čtenáře s nejdůležitějšími fakty jejich historie,

tradicemi i obyčejí a přiblížila tak kulturu obou zemí. V neposlední řadě bylo v práci navrženo, jak toto téma ve výuce využít a studentům svátky podrobněji přiblížit.

Résumé

Le sujet principal de ce travail est de décrire et comparer les fêtes nationales et religieuses qui sont célébrées en République Tchèque et en France.

Premièrement le travail présente toutes les fêtes avec une liste simple. La thèse commence avec les fêtes nationales qui sont célébrées en République Tchèque de la même façon qu'en France. Toutes ces fêtes ont un statut d'un jour de repos. Cet ouvrage décrit l'origine et compare les célébrations des fêtes nationales que les deux pays ont en commun, mais aussi documente l'histoire des fêtes qui sont célébrées dans ces deux pays en particulier.

Dans d'autres chapitres sont présentées les fêtes religieuses les plus importantes : Les Rois mages, le Mardi gras, Les Pâques et le Noël. Bien que ces fêtes ont une histoire commune, le travail prête attention aux différences dans les festivités de ces deux pays européens et il nous montre les coutumes et les habitudes qui sont les plus spectaculaires ou qui sont toujours suivies.

Le chapitre d'après est consacré seulement aux fêtes religieuses de la France. On parle des jours fériés, telles que l'Ascension, La Pentecôte et l'Assomption.

Le dernier chapitre parle des jours internationaux qui sont devenus de plus en plus populaires en République Tchèque et en France. Ces jours nous rappellent des choses ou des événements qu'il ne faut pas oublier. Chaque jour international a son histoire et on le décrit avec ses particularités.

Dans la partie pratique, on a élaboré un questionnaire, qui montre le degré de familiarité des élèves de la première année du lycée avec des fêtes de la République Tchèque et de la France. Malheureusement, les résultats n'étaient pas assez suffisants, donc on a suggéré un projet qui propose l'exploitation de ce thème dans l'enseignement.

Bibliografie

Knižní zdroje:

1. DALISSON, Rémi, *Célébrer la nation, Les fêtes nationales en France de 1789 à nos jours*, Nouveau Monde éditions, 2009, 543 p. ISBN: 978-2-84736-324-1
2. DVOŘÁKOVÁ, Daniela a Pavel DVOŘÁK, *Kalendarium, svátky, světcí, pranostiky, pověry, zvyky, tradice a historické události pro každý den*, 1. vyd. Praha, X-Egem, s.r.o., 2003, 472 s. ISBN: 80-71990-73-6
3. MÁCHA, Karel Hynek, *Máj*, Omega, 2014, 44 s. ISBN: 978-80-7390-209-4
4. ŠOTTNEROVÁ, Dagmar, *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. 1. vyd., Olomouc, Rubico, 2009, 256 s. ISBN: 978-80-7346-096-9
5. VAVŘINOVÁ, Valburga, *Průvodce svátečním časem*, 1. vyd. Úvaly, Albra, spol. s.r.o., redakce SPL – Práce, 2010, 80 s. ISBN: 978-80-7361-074-6
6. VEČERKOVÁ, Eva a Věra FROLCOVÁ, *Evropské Vánoce v tradicích lidové kultury*, Praha, Vyšehrad, 2010, 516 s. ISBN: 978-80-7429-006-0
7. VONDRUŠKOVÁ, Alena, *České zvyky a obyčeje*, 1. vyd. Ilustrace Kamila Skopová, Albatros Praha, 2004, 370 s. Oko (Albatros). ISBN: 80-00-01356-8

Internetové zdroje:

1. Advent – původ a historie [online] www.ceske-tradice.cz 15. 11. 2012 [cit. 2015-03-23] Dostupné z: http://www.ceske-tradice.cz/tradice/zima/advent/_zobraz=advent---puvod-a-historie
2. Armistice du 11 Novembre 1918 [online] www.france.fr [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/armistice-du-11-novembre-1918.html>
3. L'Assomption dans le monde [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/assomption>
4. Célébration de la fête de la Victoire, [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/feries/8-mai>
5. Date et l'origin de l'Assomption [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/assomption>
6. Date et origine de la fête des morts [online] www.icalendrier.fr [cit. 2015-03-24] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/fete-des-morts>

7. Date et origin de Mardi gras [online] *www.icalendrier.fr* [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/mardi-gras/>
8. Date et origine de la Pentecôte [online] *www.icalendrier.fr* [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/pentecote>
9. Den hudby, Mezinárodní, Anna Goldmanová [online] *www.artslexikon.cz* 12. 11. 2013 [cit. 2015-04-10] Dostupné z: http://artslexikon.cz/index.php/Den_hudby,_Mezin%C3%A1rodn%C3%AD
10. European neighbours' day [online] *www.european-neighbours-day.com* [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.european-neighbours-day.com/>
11. Fête de l'Épiphanie en Occident, la „fête des rois“, et quelques traditions [online] *www.eglise.catholique.fr* [cit. 2015-02-15] Dostupné z: <http://www.eglise.catholique.fr/approfondir-sa-foi/la-celebration-de-la-foi/les-grandes-fetes%20chretiennes/epiphanie/372242-fete-de-lepiphanie-en-occident-la-fete-des-rois-et-quelques-traditions/>
12. La fête nationale du 14 juillet [online] *www.elysee.fr* [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://www.elysee.fr/la-presidence/la-fete-nationale-du-14-juillet/>
13. Fête de la musique [online] *www.france.fr* [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/fete-de-la-musique.html>
14. Fête du Travail [online] *www.france.fr* [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/fete-du-travail.html>
15. Gregoriánská reforma kalendáře [online] *www.kalendar.beda.fr* [cit. 2015-02-11] Dostupné z: <http://kalendar.beda.cz/gregorianska-reforma-kalendare>
16. Halloween - noc jako stvořená pro věštění, kouzla a zařikávání [online] *www.astrohled.cz* 29. 10. 2014 [cit. 2015-03-23] Dostupné z: <http://www.astrohled.cz/clanky/zvyky-a-tradice/halloween-8211-noc-jako-stvorena-pro-vesteni-kouzla-a-zarikavani/>
17. Historie MDŽ aneb kde to všechno začalo [online] *www.projektintegrace.cz* 8. 3. 2009 [cit. 2015-03-20] Dostupné z: <http://www.projektintegrace.cz/index.php?strana=aktuality&id=16>
18. History of Halloween [online] *www.history.com* [cit. 2015-03-23] Dostupné z: <http://www.history.com/topics/halloween/history-of-halloween>
19. Jan Opletal jako symbol hrdého vzdoru [online] *www.blisty.cz* 17. 11. 2004 [cit. 2015-03-23] Dostupné z: <http://www.blisty.cz/art/20667.html>

20. Kam zajít na oslavy 17. listopadu? Petr Štěpán [online] *www.vlast.cz* 14. 11. 2010 [cit. 2015-04-10] Dostupné z: <http://vlast.cz/kam-zajit-na-oslavy-17-listopadu/>
21. Mardi Gras [online] *www.france.fr* [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/mardi-gras.html>
22. Mezinárodní den dětí [online] *www.icv.vlada.cz* 1. 6. 2011 [cit. 2015-03-15] Dostupné z: <http://icv.vlada.cz/cz/tema/mezinarodni-den-deti-72203/tmplid-560/>
23. Mezinárodní den sousedů v Chemnitz [online] *www.usti-nl.cz* [cit. 2015-02-21] Dostupné z: <http://www.usti-nl.cz/cz/zivot-mesta/partnerska-mesta/aktuality/mezinarodni-den-sousedu-v-chemnitz.html>
24. Národní svatováclavská pout' [online] *www.svatovaclavskapout.cz* [cit. 2015-04-09] Dostupné z: <http://www.svatovaclavskapout.cz/lidova-pout/>
25. Oslavy vzniku Československa – tradiční kladení věnců i politické mítinky, Adéla Pobořilová [online] *www.ceskatelevize.cz* 28. 10. 2010 [cit. 2015-04-10] Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/105589-oslavy-vzniku-ceskoslovenska-tradicni-kladeni-vencu-i-politicke-mitinky/>
26. Pâques et la Semaine Sainte [online] *www.eglise.catholique.fr* [cit. 2015-03-11] Dostupné z: <http://www.eglise.catholique.fr/approfondir-sa-foi/la-celebration-de-la-foi/les-grandes-fetes-chretiennes/paques-et-la-semaine-sainte/369564-paques-et-la-semaine-sainte/>
27. Pâques: origines, oeufs, cloches, chocolat... Tout ce qu'il faut savoir [online] *www.linternaute.com* 3. 4. 2015 [cit. 2015-04-04] Dostupné z: <http://www.linternaute.com/actualite/societe-france/paques-origines-oeufs-cloches-chocolat-tout-ce-qu-il-faut-savoir.shtml>
28. La Pentecôte [online] *www.eglise.catholique.fr* [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.eglise.catholique.fr/approfondir-sa-foi/la-celebration-de-la-foi/les-grandes-fetes-chretiennes/la-pentecote/>
29. Le pont de l'Ascension [online] *www.france.fr* [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/le-pont-de-lascension.html>
30. Le pont de l'Assomption [online] *www.france.fr* [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/le-pont-de-lassomption.htm>

31. Proč slavíme 8. květen jako den vítězství? Adam Pešek [online] *www.zpravy.aktualne.cz* 2. 5. 2011 [cit. 2015-03-03] Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/domaci/proc-slavime-8-kveten-jako-den-vitezstvi/r~i:article:698911/>
32. Svátek [online] *www.wikipedia.org* [cit. 2015-02-10] Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C3%A1tek>
33. Sv. Konstantin (Cyril) a Metoděj [online] *www.farnostvelehrad.cz* [cit. 2015-03-05] Dostupné z: <http://www.farnostvelehrad.cz/dokument/cyril-a-metodej-74/>
34. Sv. Václav, kníže a mučedník [online] *www.orthodoxia.cz* [cit. 2015-03-30] Dostupné z: <http://www.orthodoxia.cz/index.html>
35. Svátý Valentin – patron zamilovaných. Pravda, nebo sentimentální výplod středověkého anglického básníka? [online] *www.e-stredovek.cz* 10. 2. 2008 [cit. 2015-02-28]. Dostupné z: <http://www.e-stredovek.cz/view.php?cislocclanku=2008020002>
36. Svátý Valentýn dokázal uzdravovat nemocné, proto byl prý odsouzen, Michaela Vetešková [online] *www.rozhlas.cz* 14. 2. 2013 [cit. 2015-02-28]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/historie/_zprava/svaty-valentyn-dokazal-uzdravovat-nemocne--1175377
37. Toussaint [online] *www.france.fr* [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://www.france.fr/fetes-et-festivals/toussaint.html>
38. Toussaint [online] *www.icalendrier.fr* [cit. 2015-03-10] Dostupné z: <http://icalendrier.fr/religion/fetes-catholiques/toussaint>
39. Velehrad 2015 [online] *www.velehrad.eu* [cit. 2015-04-10] Dostupné z: <http://www.velehrad.eu/dny-lidi-dobre-vule/historie>

Seznam příloh

Příloha č. 1: Kvíz

Přílohy

Příloha č. 1:

Kvíz:

1. Spojte správně název svátku s datem jeho konání.

1. Le Jour de l'An	A. le 31 Octobre
2. L'Armistice	B. le 1 ^{er} Mai
3. La Fête du Travail	C. le 14 Juillet
4. La Toussaint	D. le 1 ^{er} Janvier
5. Halloween	E. le 11 Novembre
6. La prise de la Bastille	F. le 1 ^{er} Novembre

2. Najděte správný název svátku, který je ukryt ve slovech, která mají zpřeházená písmena.

1. PASOMTIONS
2. QPÂUSE
3. MDARI GSRA
4. CVITOIER DU 8 AIM
5. PIHANÉIEP
6. NLOË

3. Odpovězte správně na otázky týkající se francouzských svátků a mezinárodních dní. Ze tří možností je vždy jen jedna správná.

1. Které válce říkají Francouzi „*La Grande Guerre*“?
 - a) 1. světová válka
 - b) 2. světová válka
 - c) Stoletá válka

2. Ve kterém městě se poprvé slavil Mezinárodní den hudby?

- a) Paříž
- b) Londýn
- c) Praha

3. Při kterém svátku se ve Francii koná nejproslulejší festival v Nice?

- a) Vánoce
- b) Velikonoce
- c) Masopust

4. Jak správně přeložíte svátek „*Toussaint*“?

- a) Svátek všech zemřelých
- b) Svátek všech svatých
- c) Svátek všech nemocných

5. Kdy se ve Francii slaví konec 1. světové války?

- a) 1. listopadu
- b) 11. listopadu
- c) 21. listopadu

6. Jak se přeloží do francouzštiny jeden ze dnů velikonočního Svatého týdne „Škaredá středa“?

- a) Le Laid mercredi
- b) L'Horrible mercredi
- c) L'Affreux mercredi

7. Kým byla ve Francii dobytá Bastila?

- a) vojáky
- b) občany
- c) šlechtou

8. Ve který den se ve Francii přátelé obdarovávají konvalinkami?

- a) 1. červen
- b) 14. únor
- c) 1. květen

9. Na který svátek servírují Francouzi „*la dinde aux marrons*“?

- a) Velikonoce
- b) Vánoce
- c) Masopust

10. Kdo nosí ve Francii na Vánoce dětem dárky?

- a. Papa Noel
- b. Père Noël
- c. Santa Claus

4. V tomto cvičení jsou vypsány svátky. Vy prosím napište cokoliv, s čím se Vám tento svátek spojí nebo co Vám tento svátek připomíná.

- 1. Vánoce
- 2. Dušičky
- 3. Masopust
- 4. Pád Bastily
- 5. Svátek práce
- 6. Den klidu zbraní